

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre . . . . 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.
Hirdetési díj: Egyhasábos
peltisor egyszeri hirdetése
15 l. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Szerkesztőség és
:: kiadóhivatal ::
Kösch Árpád
könyvnyomdája
Eperjes, Fő-u. 59.
:: Telefon-szám 16. ::**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
□□ és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye. □□**

A középiskola reformjának kérdéséhez.

Ha nem csalódom, Verescsaginnak van egy képe, amelynek a művész ezt a címet adta: A halál. Bár csontvázas halált nem látunk rajta, mégis megértjük ezt a címet és ennek jelentését, ha tekintjük a képről kirívó kietlenséget, alant a kiaszott, terméketlen talajban, fent a komor felhőrétegekben s középen a semmi nyugpontot nem nyújtó végtelen távlatban. Eszembe jut ezen kép, ha egész műveltségünknek enervált voltát s ezen enervált — sem hideg, sem meleg — műveltségünknek főszállítóját: a középiskolát, illetőleg a gimnáziumot nézem. Ha tekintem az ismerteteknek azt az óránként fonnyadó luxusát, amely illuzórius voltával s mégis az igények folytonos fokozásával oly éhessé teszi szellemi és testi gyomrunkat. Ha vizsgálom azt a szüntelen nagy reparálást, amelyet rajta nap-nap mellett végezni akarnak. Kontárok és műértők! Igen ám, csak hogy többféle skálájú eszmények kellő megalapozása és értékelése nélkül! . . . Mert ha mostanában főleg a középiskolára, a gimnáziumra kell zúdulnia a sok panasznak, hogy itt az idealizmus nem

leli honját saját hazájában. Pedig a gimnázium volt hosszú időközön át szülője a különböző — belőle, az ő tananyagából kivált — iskoláknak. Mégis az előbbi és ez utóbbiak között olyan viszony támadt az idők folyamán, mint a dédszülők és a dédunokák között, akik amazokat már csak inkább arcképeikről, nem is tetteikről szeretnék ismerni. Ám itt is nem csekély torzítással, amidőn új meg új formahibákat kennek rájuk. Formahibákat az ősi gimnáziumra, holott nem egyszer bebizonyult, hogy a gimnáziumi iskolázottsággal is birt iparos sokszor megbízhatóbb cikkeket készített, mint jelenleg vajmi gyakran a legújabb ipariskolákból kikerült ezermester. Eme elégtelenségnek tényleg ki van téve ma a középiskola s eltorzult vonásokkal lépnek ki belőle a tanulók. Egyet — a középiskolai nevelés-oktatás számos ferdesége mellett is — határozottan kell konstatálnunk: hogy ezen elcsúfítások nagyobbára a természet-tudományibb alapon álló iskolákkal való sűrűlődségből eredtek. Előállottak abból az erőmérkőzésből is, amelybe az ideálisabb és realisabb iskolafajokat az ez utóbbiaknak kedvező közvélemény hajtotta. Úgy hogy ez az erőmérkőzés anyagi iparcik-

kek készítése nélkül is az iparműveltség, a zakatoló gépiesség vonásait véste a gimnázium arcúlatára. Aprólékoskodó módszerben és a tananyagban egyaránt! Igen, az ideálisabb tananyagban is; ahol pedig a nevelés eszményeinek mindig szét kell robbantania az anyagi korlátokat, el kell távolítani az apró cövekeket, amelyekbe önkárosítással bele-beleütköznek. Bizonyára akad köztünk akárhány, aki a korszellem nyomása alatt arra a nézetre hajlandó térni, hogy a gimnáziumoknak nagy részét ipariskolákká kellene átalakítani. Főleg minálunk! Ipar nélküli országunkban! Mint viszont vannak, akik azt mondják, hogy több iparszerű mesterséget ezen iskolákba is bele kell vinni. Megjegyezzük, hogy — eltekintve attól, melyik vihető keresztül könnyebben és célszerűbben — szerencsés pontban találkozunk a két áramlat, amidőn bármily állásfoglalással elég nyugvó enerzsiát fedez fel a gimnáziumok szellemi életében arra, hogy a különféle problémákkal megbirkózni a korlátok kitolásával, legyőzésével, helyes módszerrel iparkodják. Örömmel hisszük, hogy ebben a körülményben a gimnáziumoknak nemcsak megmentésére, hanem új erőforrásaik megnyitására szeren-

TÁRCA.

Ritter Bazirjausz.

(Folytatás.)

— Hallott ön valamit a breudani vértesekről és hallott ön valamit Heléna hercegnő rózsájáról. Úgy-e nem? Tehát elmondom, mi köze van mindennek az én életemhez.

— A rózsza aranyból volt és egy ünnepi tornára volt kitérve. Én, mint a vértések hadnagya, szintén résztvettem ebben és — nem dicsekvésből mondom — az összes viadalokból győztesen kerültem ki.

— Gratulálok! — mondta álmosan a rendőrkapitány, kit már fárasztani kezdett Ritter Bazirjausz fecsegése.

— Ne gúnyolódjék. Elég, ha a sors gúnyolt, a sors, ki mindig komédiát játszott a Bazirjauszokkal. Pardon, ezt Romeo mondja, de — szavamra — ránk is egészen jól illik. Legalább is rám.

— Látom. Elég jól tud komédiázni.

— Higyje el, csak az igazat mondom. Ez a szivar egészen jó.

— Tessék egy másik — nyújtotta oda a dobozt kényszeredetten a kapitány.

Bazirjausz rágyújtott a második szivarra és folytatta.

— Tehát, amint mondtam, győztesen kerültem ki a játékból. Helén hercegnő a bírói páholyban

ült és mi ellovagoltunk előtte. Én, mint győztes, megálltam és lecsatoltam a sisakom s átnyújtottam, hogy a rózsát rátűzze. És tudja, mi történt ekkor?

— Nem — felelte meggyőződéssel a kérdező.

— Nem is tudhatja, mert önnek nincs parókája.

A kapitány a fejéhez kapott és önkéntelenül is meggyőződött a valóságról.

— Tehát mi szokott ilyen ünnepélyes alkalmakkor egy jól álló parókával történni? Semmi egyéb, mint hogy jön egy szélroham. És mit tesz a szél?

— Valószínűleg lefújja.

— Úgy van. De kérek még egy szivart, mert ez nem jól szelel.

— Tessék!

— Köszönöm. Tehát velem is így történt. Mert akkor még lepleztem kopaszágomat, mit a tifusz okozott, mert ifjú voltam és hiú. Most már nyíltan mutogatom fogyatkozásomat, akár a lelkelem kitárom önnek . . .

— Nagyon megtisztelő a bizalma. De kérem, lehetőleg röviden.

— Ön hálátlan ember! Ön nem tudja átérzeni az én mélységes tragédiám . . .

— ? . . .

— Tehát a szél lefújta a parókám és a nemes közönség kinevetett. Nevetett a kövér mantuai gróf is és Heléna hercegnőnek szinte a könnyei potyogtak. Én pedig mit tehettem mást . . .

— . . . mit tehetett mást? . . .

— Elfutottam. A nevetés öl és én otthagytam rózsát, sisakot, hercegnőt és kivágtattam az arénából. Másnap lemondtam tiszti rangomról és Loraggio-ba költöztem

— Ennyi az egész?

— Dehog. Ezután jön a második felvonás. Szerelmes letterem.

— És csalódott?

— De mennyire! Az öreg talián, kinek a lánya lángragyújtotta lovagi szívem, szintén nemes ember volt.

— Hiszen akkor nem volt akadály.

— Épp ez volt. A tradíciók. Mikor tervemmel előhozakodtam, azt mondta, hogy nem tisztelem eléggé az őseimet. A rózsza-esetről is tudott. Meg kifogásolta, hogy bárkivel barátkozom éjjelután a negyediknél . . .

— Ezt nem értem.

— Ez annyit jelent, hogy éjjelután a negyedik palack bornál. Tudniillik az Arany Szarvasba jártunk, hová diákok és mesteremberek is ellátogattak. Ezt kifogásolta.

— Bizonyára jogosan.

— Legkevésbé sem. Leendő apósom ezt mondotta: Adja tanujelét valami módon ősei iránti kegyeletének és rendben lesz a dolog. A nemesség nem a névben, hanem az erények továbbfejlesztésében rejlik. Látta, én szobrot állítottam a piactéren ükapámnak a dicső Olaf-nak, ki Skandináviából szakadt ide és ráírtam: A

csés helyzet bontakozhatik ki. Csak nem kellene túlságos modorossággal a lelki tehetségeket széthasogatnunk, másrészt a lélek terjedelmesebb röptének szárnyát szegnünk új szakszerűségek behozatalával. A szellemnek, amelyet akár klasszikus, akár keresztény kulturanyaggal helyes nevelés alapján sohasem szabad megbénítanunk, a gimnáziumban mindig alkalmasnak kell lennie minél nagyobb ismeret-területek meghódítására. Azért a vallás-és közokt.-ügyi miniszternek legújabb középiskolai reformtervezetét csak üdvözlőnk lehet. Üdvözlőnk lehet, hogy a középiskolai tanítás éltető módszerére tapint rá, amidőn az egyes tantárgyak tanításait szociális és közgazdasági szempontból szorosabb kapcsolatba kívánja hozni a közélettel, a haladó kor követelményeivel. A középiskolai osztályok tagolását lezárt ismeretsoportok szerint szintén megfelelő módszerrel akarja megoldani, alsó osztályokban elemibb, egyszerűbb, szemléltetőbb és elemző módon, a felsőbb osztályokban bővebben és összefoglaló tárgyalással. Így jut nagyobb tere az egyetemes történetnek, földrajznak, a kémianak. A latin helyett az első osztályban a német nyelv tanítása kezdődjék. Amazt feljebb kell kezdeni. A modern nyelvek jobban karoltassanak fel. Mindezzel célja a miniszternek a reáliskola és a gimnázium közt a különbséget csökkenteni a két típusnak egyenjogúsítását lehetővé tenni, aminek a következménye az lesz, hogy kisebb lesz a túdulás a gimnáziumokba. Végül figyelemmel kell lennie a reformnak a polgári iskola alsó osztályaira is. Részünkről a miniszternek reform-szándékában legértékesebbnek tartjuk a módszer kérdését, amely-

nek megoldásával a középiskola érzékeny szervezetét nem kívánja bántani. Kívánatos volna ezzel az iskola beléletébe is egészségesebb szellemet belevinni!... A tanárság lelkeségén, a tanügyi elüljáróság tapintatosságán fog mulni, hogy a miniszternek ezen javító intenciói célt érjenek. A középiskola pedig hadd vallja azt, amit a jó Brassai mondott: hogy encyclopaedikus tudását módszeres tanulásának köszönhetné... Evégett azonban szeretnők, ha a miniszter megállapíttatná a tömérdek középiskolai tudnivaló és ismeret axiológiáját, értékkanát, amely nélkül az iskola mostani rettenetes zűrzavarral fog tovább is küzdeni, a zűrzavarban legtöbb igyekezete el fog vérzeni és maga a nevelés eredménytelen fog maradni. Ezt pedig továbbra is csak nem óhajtja senki sem.

Dr. Janicsek József.

Alispán és polgármester.

«Alispán és polgármester» cím alatt napvilágot látott a SÁROS hetilapban egy közlemény, mely az ügynek jogi szempontból való megvilágítását kívánatosá teszi. Az említett cikknek ugyanis az a konkluziója, mintha a vármegye alispánja a város polgármesterével szemben hatáskörét túllépte volna és olyasvalamit kívánt volna tőle, melyre a polgármester törvényileg kötelezve nincs, sőt *«aminek megtétele egyenesen Eperjes szab. kir. város közönségének önértékét mélyen sértene»*. Ideiktatom tehát szó szerint a vármegyei alispánnak 6890—1913. sz. körrendeletét, mely egyező tartalommal a hét járás főszolgabírájának és a három szab. kir. város polgármesterének, ezen városok rendőrkapitányainak és valamennyi hatósági orvosának is szól:

„A m. kir. belügyminisztériumnak fenti számú, a kolera elleni védekezés tárgyában kiadott körrendeletét folyó évi 6666. számú rendeletem kap-

csán közlöm oly felhívással, hogy egészségügyi szakközegével helyi szemlék útján személyesen győződjék meg, mennyiben lettek végrehajtva az előirt intézkedések.

E célból megvizsgálandók az udvarak, az utcák, a kutak, a korcsmák, a vendéglők, szállodák, kávéházak, mézarszékek, hentes-üzletek, vágóhidak, az élelmiszerek, a tej és tejfélék, valamint a gyümölcs- és zöldségárúsító-helyiségek.

A járványkórház berendezése és felszerelése szorgosan megtekintendő és gondoskodni kell, hogy megfelelő ápoló-személyzet előjegyve legyen.

Nagyon kívánatos, hogy oly helyeken is, ahol járványkórház nincsen, helyiség kibéreltessék oly célból, hogy benne hajléktalan beteg esetleg elhelyeztessék.

Midőn felhívom, hogy az észlelt mulasztások beszüntetése iránt haladéktalanul intézkedjék, utasítom egyúttal az elsőfokú hatóságokat, hogy az észleltekről a helyszíni szemlék felsorolása mellett, minden hét végével, további intézkedésig hozzám kimerítő jelentést tegyenek.“

„Másolat 6800/1913. számhoz. 150,377/1913., VII—d. B. M. számú körrendelet. A kolera elleni védekezés tárgyában. Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjének, Fiume és a magyar-horvát tengerparti kir. kormányzóknak. A legutóbbi napokban a kolera állásáról a Címmel is közölt egyik itteni napi hivatalos jelentés szerint a kolera immár Budapest szék- és fővárosban is fellépett, az ország egyes részeiben egészen váratlanul voltak több-kevesebb igazolt ázsiai koleraesetek, sőt Bács-Bodrog, Temes és Krassó-Szörény vármegyékben a kolera egyik-másik községben egyszerre halmozódva (úgynevezett koleraragócot képezve) fordult elő. Minthogy a kolera ily módoni föllépése és megnyilvánulása mellett tartani lehet attól, hogy a kolera az országban tovább is terjedni fog és esetleg járványszerű jelleget ölt, a fenyegető veszedelemmel szemben szükségesnek tartottam a Címet felhívni arra, hogy a hatóságokat és a hatósági közegeket a kolera elleni védekezés tárgyában kiadott rendeletek pontos végrehajtására nyomatékosan hívja fel s azok végrehajtását a maga részéről a legszigorúbban ellenőrizzé.

kőerényűnek a vaslelkű utódok. Mert ugy-e a vas erősebb a kőnél?

— Van benne bizonyos önhittség.

— Hogyne. És épp itt akartam megfogni, de ő fogott meg. Azt mondtam: Ha hozzám adja a lányát, ígérem, hogy én meg önnek állítatok emléket — aranyból. Mert az arany ugy-e erősebb a vasnál.

— Világos. És beleegyezett?

— Nagyon szívesen. Bár később tudtára adtam, hogy csak félméteres szobrot csináltatok, mert többre nincs pénzem. De ebbe is beleegyezett. Meg is csináltattam a szobor — fejét.

— Csak a fejét?

— Csupán csak azt. Mert a fej a szellem, a lélek központja, de hiába magyaráztam ezt neki, azt mondta, hogy becsaptam, hogy elittam a vagyonom s a szobor törzse a Szarvasban úszott el.

— De megmaradt a fej!?

— Meg, de erre ráment az is, mi a Szarvasban megmaradt.

— És mit tett az apósa?

— Könnyelmű fráternek nevezett és kidobott a szoborral együtt. Mit tehettem én erre?

— ?...

— Előbb kérek egy szivart. Így. Tehát dühöngtem, mint ez természetes is...

— Hogyne.

— Kérem, ne szakítson félbe és még ne tegye el a szivaros skatulyát.

Arendőrkapitánykétségbeesvenézett rá, de nem mert ellenkezni. Ritter Bazirjausz pedig folytatta:

— Dühös lettem és bevertem...

A kapitány örömmel fejezte be a mondatot: — ... az apósa fejét. Ez büntügyi eljárás alá eső ténykedés. Volt ön ezért büntetve?

— Mondtam már, hogy ne szakítson félbe.

Egy Ritter Bazirjausz verekszik karddal, pisztollyal, de sohasem intéz becsületügyet ököllet, mint a részeg kocsisok. Tehát én sem az apósom fejét ütöttem be, hanem...

— Hanem? kédezte a kapitány kétségbeesve.

— Hanem a szoborét.

— A szoborét!? — csodálkozott az és riadtan nézte a lovagot, ki hősi pózban állt ott és hirtelen elővont egy szoborfejet, mely almanagyságú volt és felül lyukas, mind egy serleg.

— Íme — mondta — s most ha iszom, valami

mély, tradicionális meggyőződés szentesíti minden kortyomat. Mert én ebből iszom...

A kapitány ijedten kiáltott föl:

— Ritter Bazirjausz, ön az apósa fejéből iszik!?

— Miért ne? Mint mondtam, ápolom a tradíciókat. Íme hát idejuttattak. És most a negyedik szivarral be is fejezem elbeszélésem. Nincs itt egy kis bor valahol?

A kapitány föllélegzett és elébe adta utolsó üveg borát.

— De hol tanult meg magyarul?

Ritter Bazirjausz töltött és fölemelte a teli szoborfejet.

— Tíz éve járok magyar komédiásokkal. Köszöntöm önre, nemes férfiú, ki végighallgatta életem történetét.

A szoborfejen egy csepp sem maradt. Bazirjausz újra töltött.

— Huh, de komisz ital ez! Cudarság ilyennel kínálni meg egy lovagot. Ön hálátlan ember! — szólt és felhajtotta a bort, zsebrevágta a fejet és nemes pózzal becsapta maga után az ajtót.

Egyenesen a vásárba ment vissza.

(Folytatom.)

Földes Sándor.

**FÜSZERÁRÚK, CSEMEGÉK, CUKOR-
KÁK** □ □ **LEGJOBB MINŐSÉGBEN**

KLEIN JENŐNÉL

Különös nyomatékkal utasítsa őket aziránt, hogy meg nem ijedve a fenyegető veszélytől, annak elhárítására, illetve leküzdésére szükséges hatósági intézkedéseket kellő higgadsággal tegyék meg, s az e részben kiadott rendeleteket szintén teljes nyugodtsággal és megfelelő körültekintéssel hajtsák végre. Az országot fenyegető kolera-veszély elhárítása és leküzdése érdekében kiadott kormányrendeletek és utasítások szigorú végrehajtása, illetve megtartása elsőrendű államérdeket képviselve, a kiadott rendeletek és utasítások szigorú végrehajtása- és illetve megtartásáért mindenkitől, s tehát legelső sorban hatóságainktól, személyes felelősség terhe alatt meg kell követelnünk. Midőn ezeket kijelenteni kívántam, elvárom Cimedtől, hogy ehhez képest felelőssége tudatában hatóságait és hatósági közegeit törvényes köteleseik teljesítése között fokozott éberséggel a legszigorúbban ellenőrizni köteleességének fogja ismerni. Budapest, 1913. évi szeptember hó 12-ikén. Sándor s. k. (A másolat hitelül Bálint, vm. irodaig.)

A körrendelet az összes illetékes hatóságok részéről ellentmondás nélkül végrehajtva lett; Eperjes szab. kir. városának polgármestere azonban a körrendeletet a belügyminisztériumhoz kívánja megfellebbezni azon okból, mert a rendelet a polgármestertől azt kívánja, hogy ő a közegészségügyi intézkedések megtételéről személyesen győződjék meg, és megjegyzi, hogy a polgármester nem tekinthető személyes szolgálat-tételre kötelezett vármegyei alkalmazottnak, és szemlék személyes megtartására törvényesen nem utasítható.

Elsősorban feltűnő, hogy a polgármester a személyes szolgálat-tételt kifogásolja, mert kétségtelen, hogy minden tisztviselői állás személyes szolgálat-tételre alapszik és meghatalmazott útján szolgálat-tétel annál kevésbbé létezhetik, mert az az illető tisztviselő felelősségét kizárna. Éppúgy fogalmilag kizárt dolog, hogy az alantabb közeg felettes hatóságának rendeletét megfellebbezhesse, mert köztudomású, hogy fellebbezési joga csak ügyfélnek lehet, nem pedig magának a hatóságnak, és az esetben, ha a végrehajtásra hivatott közegek — a rendelet végrehajtása helyett, azt halasztó hatállyal megfellebbezhetnék, az a közigazgatás funkcionálásának teljes csődjét jelentené.

A felvetett hatósági összeütközés elbírálása szempontjából tehát meg kívánom világítani azon viszonyt, mely jogilag az alispán és a polgármester között fennáll. Ez a szervezeti törvények szerint a polgármesterre vonatkozólag nem mellérendeltségi, de alárendeltségi viszony.

A községi törvényről szóló 1886: XXII. t. c. 30. §-a értelmében a község (rendezett tanácsú város) a kormánynak és törvényhatóságnak és azok illetékes közegeinek rendeleteit vita tárgyává nem teheti és feltétlenül végrehajtani köteles.

A 31. § szerint a rendezett-tanácsú város közvetlenül az alispán felügyelete és ellenőrködése alatt áll, és a törvény 89. §-a értelmében a rendelet végrehajtásáért rendezett-tanácsú városban első sorban a polgármester a felelős.

A polgármester jogállása a törvényhatósági törvény 67. §-a értelmében ugyanazonos, mint a járási főszolgabíráké, ebből folyólag a törvény 68. §-ának 1. pontja értelmében az alispán a polgármesterrel éppúgy, mint a többi tisztviselővel hivatalos köteleseik teljesítése tekintetében rendelkezik és őket felelősségre vonhatja.

Kétségtelen tehát, hogy az alispán a hivatkozott körrendelet kiadására jogosult és illetékes volt, és csupán azon kérdés döntendő el, hogy akkor, amidőn azt követelte a polgármestertől, hogy az személyesen győződjék meg, hogy a kolera elleni óvintézkedések megtörténtek-e, — nem követelt-e törvénybe ütköző szolgálatot.

Ezen kérdést eldönti a közegészségügyről szóló 1876. évi XIV. t. c. II. része, illetve az ezt módosító 1908: XXXVIII. t. c., mely utóbbinak 2. §-a értelmében az egészségrendőri teendőket rendezett-tanácsú városokban a rendőrkapitány a városi orvos közbenjöttével végzi; de az 1876. évi XIV. t. c. 154. §-a értelmében a polgármester, mint első fokú közegészségügyi hatóság felügyel az orvosrendőri szabályoknak hatósága területén való foganatosítására, felügyel továbbá arra, hogy az egészségi szabályok megtartassanak és az e részben tapasztalt hiányok elhárítása iránt intézkedik. Az utóbb említett § m) pontja pedig határozottan köteleességé teszi, hogy az intézkedések foganatosítását személyes meggyőződés útján ellenőrizze. Ezen törvényes intézkedés pedig, hogy a polgármester, illetve törvényes helyettese az intézkedésekről személyes meggyőződést szerezzen, annál indokoltabb, mert anélkül nem lehet azon helyzetben, hogy a szükséges hiányok pótlása iránt intézkedhessék.

A törvény 157. §-a a törvényhatóság első tisztviselőjétől — az alispántól — is megköveteli a felügyeletet és kifejezetten rendeli, hogy koronként, esetről-esetre jelentéstételt kívánjon, sőt, hogy a felforgó körülményekhez képest vizsgálat és személyes meggyőződés szerzése végett időnként egyik vagy másik községben is megjelenjék. Ami nem dehonesztáló az alispánra, az nem lehet méltatlan a polgármesterhez sem.

Ennyiben véltam az eszmék tisztázásához hozzájárulni. Dr. Horovitz Gyula.

A magunk részéről csak azt fűzzük még hozzá ehhez a tárgyilagos jogi fejtegetéshez, hogy nagyon rossz szolgálatot tesznek a közügynek azok, akik konfliktusokat akarnak kitereszni olyan rendelkezésekből, amelyeknek törvényszerűségéhez kétség nem férhet s a laikus közönség körében hangulatot akarnak csinálni az «első polgár» vélt kiváltságos jogai mellett. Amint a fennebbi cikk fejtegetéseiből kitetszik, az alispán mégis csak tudja a «bürokratikus disztinkciót a polgármesteri és a rendőrkapitányi hatáskör között» s «legkevésbbé sem engedett utat a polgármester iránt» állítólag «táplált személyes ellenérzése» motívumainak, amidőn az összes e rendelet végrehajtására hivatott hatósági közegeknek kiadott rendelet egy litografált példányát végrehajtás céljából a város «első polgárának» is el merete küldeni.

Mi inkább a két hatóság közötti — tehát hivatalos titkot képező — levelezésnek napvilágra juttatásában látunk bizonyos személyes animozitást, amelyet a város «első polgára» árul el a vármegye első tisztviselőjével szemben.

A Kollégium ünnepe.

Hagyományos bensőséggel tartotta meg okt. 4-ikén a Kollégium megnyitó-ünnepélyét, melynek keretében ünnepelte nagyhirű tanárát, Ludmann Ottót rendes tanári működésének ötvenedik fordulója alkalmából.

Az ünnep egyházi énekkel kezdődött, majd

Farkas Győző theologus imádsága után Draskóczy Lajos kollégiumi igazgató tartotta meg nagyszabású megnyitó beszédét, melyben a Kollégium történetének legfontosabb mozzanatait rajzolta meg élénk színekkel az ifjúság előtt, melyet hazaszeretetre, vallásosságra és lelkiismeretes munkásságra buzdított, hogy méltókká legyenek a Kollégium nagy alapítóihoz.

Ezután vette kezdetét Ludmann Ottó ünnepelése. Gömör János főgimn. igazgató méltatta a jubiláns nagy érdemeit, majd az üdvözlésekre került a sor. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Semsey Boldizsár főispánt bízta meg képviseltesével, kit azonban betegsége akadályozott meg az ünnepen való megjelenésben s így helyette Tahy József alispán, kollégiumi felügyelő tolmácsolta a miniszter üdvözlését. Geduly Henrik püspök, ki fontos hivatalos teendői miatt nem jelenhetett meg az ünnepen, Draskóczy Lajos koll. igazgatót bízta meg azzal, hogy lelkeshangú üdvözlő-levelét felolvassa. Ugyancsak ő tolmácsolta városunk képviselőjének, br. Ghillány Imre földmívelésügyi miniszternek bensőséggel teljes üdvözlését is. Korbély Géza a fentartó hatóság és a sárosi esperesség, Fischer Miklós kir. tanácsos a régi tanítványok és az Országos Ev. Tanár-egyesület, Mayer György főgimn. VIII. o. t. pedig a jelenlegi tanítványok nevében üdvözölte az ősz tanárt. Különösen megragadó volt, mikor Draskóczy Lajos tanártársai nevében köszöntötte az evang. tanárság nesztorát, méltóképpen fejezvé ki azt a szeretetet, mellyel kartársai körülveszik az érdemekben oly gazdag ünnepeltet, akik ennek a szeretetnek külső megnyilatkozásaképpen őt választották meg az ezidei iskolai évre kollégiumi igazgatóvá. Ludmann Ottó meghatottan köszöntötte meg az ünneplést, egyszerű szavait igazi érzés hatotta át s mély hatást tettek a jelenlevőkre.

Nagy dolog is ötven esztendő tölteni el a tanári pályán és eltölteni úgy, amint azt Ludmann Ottó töltötte el. A Kollégium és tanítványai, — ezek töltötték be egész lelkét. A Kollégiumért dolgozott és küzdött, tanítványiért tanult és munkálkodott az ifjú férfi s az ősz agg, soha ki nem fogyó kedvvel és munkaszeretettel. Most teljes mértékben élvezheti a tanárnak egyetlen, de gyönyörű jutalmát: tanítványainak halás szeretetét. Az ország minden vidékéről, sőt az ország határain túlról is igen nagy számban siettek hozzá tisztelői és régi tanítványai, hogy őt üdvözléssel fölkeressék, hiszen — amint azt dr. Schulek Géza ügyvéd, egyik tanítványa oly szépen kifejtette — ő tanította meg őket a természet szeretetére, a művészetek iránt ő ébresztett bennük érzéket, tőle tanultak lelkesedni a szépért, jóért, nemesért. Ludmann Ottó büszkén tekintet végig tanítványai hosszú során, kik közül sokan közéletünk első harcosai közé tartoznak, de akik ennél magasabba emelkedtek, annál nagyobb hálával és szeretettel emlékeznek meg ősz tanárukról.

Mindezt a Ludmann Ottóhoz intézett üdvözlő-iratokból és táviratokból vettük ki, melyeknek küldői között ott találjuk Berzeviczy Albertet, a M. Tud. Akadémia elnökét, Meskó László és Molnár Viktor nyug. államtitkárokat, Szentiványi Árpád egyházkerületi felügyelőt, Szinyei Merse István főispánt, Balló Rudolf alispánt, dr. Horváth Ödön közigazgatási bírót, Schneller István és Mágócsy-Dietz Sándor egyetemi tanárokat, Máty Engelbert főigazgatót, a testvérintézetek tanári-

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyszerelési üzletekben, villanytelepeken és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

karait és még sokakat közéletünk kiváló munkásai közül... ki győzné mindnyájukat elősorolni?

Elmondhatjuk Arany Jánossal:

... mily nagy érdem az,
Minő erény, mely e hálátalan
Pályán a késő hála újra sarjadt,
Nem hervatag babérait szedi.

Tahy József kollégiumi felügyelő zárószavai és a Himnusz eléneklése után véget ért a lélekemelő ünnepély, mely mély benyomást hagyott úgy az ifjúság, mint a közönség szívében, melynek soraiban ott láttuk vármegyénk és városunk társadalmának illusztris tagjait felekezeti különbség nélkül.

Ludmann Ottó ötvenéves tanári működése.*

Idestova egy esztendeje annak, hogy e tiszteletet parancsoló falak között Vécsey Tamás emlékének kegyelettel áldoztunk. Az ekkor elhangzott emlékbeszéd mélyes hatással volt a hallgatóságra, — nemcsak azért, mert Vécsey Tamás nagy alakját mesteri vonásokkal láttuk abban megörökítve, hanem kiváltképpen azért is, mert ez emlékbeszédet ama nagy idők egyik büszkesége, Ludmann Ottó tartotta. Micsoda nagy kegyelme, kitüntetés az isteni Gondviselésnek, hogy mi, a jelen kornak gyermekei, a mult idők tanúságait az ő ajakáról hallhatjuk! Ám mi, akik vele együtt működünk, napról-napra tapasztaljuk, hogy Ludmann Ottó nemcsak a dicső multnak élő tanúja, de a jelen időknek is munkában előjáró és példát mutató harcosa, aki szellemi s testi frissességben ma is pazarul szórja lelki-világának gazdag kincseit.

Ludmann Ottó, mint rendes tanár, 50 éve működik a Kollégiumban. Ha tudjuk, hogy ez 50 év szakadatlan munkában telt el, ha tudjuk, hogy ez 50 év alatt a Kollégium a fejlődésnek, a felvirágzásnak eddig nem ismert fokára emelkedett, úgy megérti mindenki, miért vesszük körül a mai napon a szeretet, a tisztelet és a ragaszkodás mélyes és igaz érzelmeivel a mi ősz, de lélekben ma is fiatal nesztorunkat.

Ludmann Ottó a Szepességéről származott el hozzánk. A Szepesség, az evangélikus műveltségnek e klasszikus földje, a mult században sok és jeles férfiút adott a hazának. Dicsekvéssel mondhatjuk, hogy az evangéliumi élet- és világfelfogás tette ily kiválónak a szepesi német polgárságot. A becsületesség, a kötelességérzet és puritán életfelfogás gondolatban és cselekedetben jellemzik ma is a szepesi családokat. E családok köréből röppent ki s bontott szárnyakat a magyar kultúra nem egy zászlóvivője. De a mi Kollégiumunk is sok jeles szellemi munkást köszönhet a Szepességnek. Onnan vezérelte hozzánk az isteni Gondviselés a mi ünnepelt kartársunkat, Ludmann Ottót is. Puritán jellemét, nemes egyszerűségét, a műveltség és tudás lángoló szeretetét az áldott szülei háztól örökölte, amelyre mindig, de mindig, ma is a legnagyobb gyermeki kegyelettel emlékezik vissza.

* Elmondotta Gümöry János, kollégiumi főgimnáziumi igazgató f. é. okt. 4-ikén, a Ludmann Ottó jubileumán.

A fiatal, 21-éves tanár fényes multú főiskolánk falai között mihamar otthon érezte magát. Hiszen a szellemi légkör, amelybe jutott, megfelelt egyéniségének, már ekkor is magasfokú intelligenciájának. Vandrak, Herfurth, Hazslinzy, Krayzell, Flórián és mások már ekkor a Felvidék virágzó iskolájává tették az eperjesi Kollégiumot. E kiváló férfiak közül nem egy tudományos működése révén országos hírnévre tett szert. Ily környezetben a tudományszomjas, ideális lelkű fiatal tanár megtalálja élethivatását, amelyet munkakedvvel, gazdag eredménnyel tölt be még ma is. Éles esze, bonczoló, a dolgok lényegét felkutató dialektikája, páratlan szaktudása, sőt a tudományoknak csaknem minden ágában való jártassága, amely bennünket a XVIII. század polihistoraira emlékeztet, csakhamar tiszteltté tette nevét kartársai előtt. E tisztelet és nagyrabecsülés az évek számával csak öregbedett, mert kora tudományosságától nem maradt el s a haladás, a felvilágosodás lelkes és odaadó híve a mai napig.

Tudásának gazdag kincseit azonban fősvény módjára nem zárta magába. Ismeretlen előtte ma is a tudomány mesterembereinek zárkóztottsága és arisztokratikus gögje, akik lenézik a tudatlant, s meg nem értik a gyermeket. Ludmann Ottó pedagógus a szó legnemesebb értelmében véve. Életének legdicsőbb, legáldottabb munkája az, amelyet a katedrán, az iskolában végzett. A zsenge gyermeki lélekben a tudás kiolthatatlan szomját felébreszteni, azt a földporából egy magasabb, tisztultabb, ideális világba emelni, a munka szeretetét és tiszteletét felkelteni olyan művészet, amely tartalmat ad az életnek, s magasztossá teszi a tanítót, a nevelő hivatását. Ludmann Ottó e művészetnek birtokában a generációknak egész sorát emelte a maga tiszta szellemvilágába. Akit ide felemelt, azt igyekezett ott meg is tartani a kötelességérzet felkeltésével és a jellem kialakítása által.

Ludmann Ottó nevelő-tanítói munkásságával a társadalomnak, a magyar hazának nagy, kellőképpen nem méltányolható szolgálatokat tett. Ám a Kollégiumban kifejtett áldásos működésének van még más része is, amelyről lehetetlen e pillanatban a hála, az elismerés legszentebb érzésével meg nem emlékeznünk.

A Kollégium az 1848. szabadságharc után nagy és nehéz válságokon ment keresztül. Az ellenséges államhatalom az autonómiáját féltékenyen őrző főiskola megsemmisítésére tört. A tanári-kar örök érdeme és dicsősége, hogy e korszak nem végződött a Kollégium bukásával. Amikor Ludmann Ottó a Kollégium tanárává lett, Vandrak és társai a harc első részét már-már befejezték, az 1867. évi jubileumi év jelzi e sikert: a Kollégiumot a jövőnek megmentették. Hátra volt azonban az intézetek megerősítése, az új viszonyoknak megfelelő átalakítása. Hogy micsoda munka volt ez, a mai kor gyermekének bajos még elképzelni is. Hiszen a magyar állam már-már nyújtja felénk segítő kezét, de a százados elnyomatás bizalmatlanná tett bennünket minden állami hatalommal szemben. Az

autonómia, századokon át mentsvárunk, oly drága kincs, amelyet nem adunk fel, ha tovább is küzdünk, nyomorgunk. Igen, az örökös küzdelem, sokszor a nyomorgás osztályrésze a tanárnak, a tanítónak az egyházban. De micsoda nagy lélekkel, milyen puritán lemondással viselték e nagy férfiak sorsukat. Az iskola és mindig az iskola az a magasztos intézmény, amelyért türetek, szenvedtek, s amelynek felvirágzásáért egész életük munkáját áldozták.

A modern magyar állammal szemben e bizalmatlanság azonban lassankint elhalványult. Báró Eötvös József liberálizmusa az alkotmányos korszak beálltával új irányt adott a magyar kulturpolitikának. Még évtizedek mulnak, telve küzdelemmel és sokszor nehéz vergődéssel, de főiskolánk, hála a vezetők bölcsességének, a lassú felvirágzás útjára lép. A régi tanári gárda új erőket nyert Ludmann Ottóban, Vécsey Tamásban, majd dr. Horváth Ödönben és másokban.

Ludmann Ottó ezirányú tevékenységét a jövő krónikusának lesz feladata teljes egészében feltárni. Én csak a 14,000-kötetes Szirmay-könyvtár szakszerű rendezését, a convictus megszilárdítását, amelynek 50,000 korona alapot gyűjtött, a főgimnáziumnak az állammal kötött első és második szerződését, a tanároknak az országos nyugdíjintézetbe való felvételét említem, mint e munkásság mérföldjelzőit. S ez átmeneti korszakban szolgált iskoláját, mint könyvtáros, konviktusi eforus, tizenöt éven át mint főgimnáziumi igazgató, az újabb időben több ízben mint kollégiumi igazgató.

E sokirányú és áldásos tevékenység nem kerülte el az egyházi főhatóság és a magyar tanügyi kormány figyelmét. Ófelsége, jóságos királyunk kitüntető kegye sem maradt el. Ám ami a tanár munkásságában a legértékesebb, a tanítványoknak rajongó szeretete, ez az a legnagyobb elismerés, amely bearanyozza Ludmann Ottó életének hátralevő s bizonyára mindvégig munkás napjait. S ha tudjuk, hogy az életnek megpróbáltatásai, a nagy szenvedések őt sem kerültkék el, — úgy íme megértjük eddig lefolyt nemes életéből, hogy mi ad az embernek erőt «ama nemes harc» megvívására...

* * *

Mi pedig, akik szívünk sugallatát követve, megjelentünk ez ünnepélyen, kérjük Istent, tartsa meg a jubiléumot a mi számunkra még sok éven át erőben és egészségben!

A magyar dilettantizmus.

A SÁROS mult heti számában egy cikk jelent meg. Címe: «A magyar dilettantizmus». Nemde érdekes, az érdeklődés felkeltésére alkalmas cím? Annyival is inkább, mert idegen nemzet fiának az ítéletét véli az ember benne feltalálni. S mi magyarok, akik annyira szeretünk bámulni mindent, aminek külföldi színe, szaga van, rögtön a legnagyobb érdeklődéssel vetjük magunkat az idegen kritikus frására.

Nos a cím tényleg meg sem is téveszti az

Orvosok, tanárok, hivatalnokok véleménye a SIROLIN „Roche“-ról

tüdőbajoknál:

Dr. E. P. orvos, Pr.-ben.

A Sirolin »Roche«-t két nehéz tüdőaffekció esetében rendeltem és a legjobb szernek ismerem el köhögés, étvágytalanság és a légzőszervek elnyálkásódása ellen.

K. L. tanár, St.-ben.

Kis lányom köhögését a Sirolin »Roche« teljesen megszüntette.

A Sirolin »Roche« pompas ízű, étvágygerjesztő, enyhíti a köhögést, hurutot és hörghurutot, erősíti a tüdőt és influenza esetén jótékony hatása van az egész szervezetre. A Sirolin »Roche« minden gyógytárban kapható.

F. H. tanító, Fr. a. D.

A Sirolin »Roche« hatásával meg vagyunk elégedve és mindenkinek ajánlani fogjuk, akinek légzőszervi baja van.

O. E. előjáró, T. a. M.

A Sirolin »Roche« csodákat művel és négy év óta nem nélkülözhetem házi gyógytáramban.

embert. Mer
lekicsinylő
egyik leglelk
apostolát: P
az ember hi

Az ujság
len tény az,
aviatika bölc

Tény az
aki önszer
vitte reá,
repülni tud
is fényesen
mikor önszer
erős Anzani
100—120
cast firt le.

A cikkír
derék magy
ségét. A gé
rójja fel a
melyek «az
szolgálnának
sabb eszköz

Nos, bár
az írójja még
vételt, hogy
elismert gép
lebegő szárny
szárnyak tor
sítani igyeke
azt Kvasz A
tük meg, ho
erre a körül

Egyébké
magát gépk
zus, derék
ségével, val
tudásával és
nek az elism
magyar avia

Igazán r
akart szolgál
szólja, nevet
magyar pilót
majdnem önt
vezi repülé
„látott már
repülést, mid
még ő volt

Mi a cikk
bolási szánd
különösen r
alkotó ereje
bolásban fo
taposni mind
hatatlan. De
a kritikusok
dugják össze

Ne bánt
teszünk sem
kal ne szeg
becsülje meg
nemzetek n
előbbrevitelé
fölküzködött
bennünket?

Főz

E
megpuh
Igen vi
legyen r
hagymát
vízzel f
a babra
kanálva
forró le

embert. Mert a cikk annyira éles, lesajnáló, lekicsinylő kritikával sújtja a magyar aviatika egyik leglelkesebb, legügyesebb és legodaadóbb apostolát: Kvasz Andrást, hogy el sem akarja az ember hinni, hogy magyar ember írta.

Az újságolvasó közönség előtt nem ismeretlen tény az, hogy Kvasz András neve a magyar aviatika bölcsőjével egybeforrott.

Tény az, hogy ő volt az első magyar pilóta, aki önszerkesztette gépén (mert a kényszerűség vitte rá, hogy maga konstruálja meg gépét) repülni tudott. S hogy repülni tud, azt minálunk is fényesen bizonyította be, különösen másnap, mikor önszerkesztette szegényes, léghűtéses, 30 lóerős Anzani-motorral ellátott gépén a város felett 100—120 méternyi magasságban négy nyolcast írt le.

A cikkíró, mint szakember, kétségbe vonja derék magyar pilótánk konstruktori rátermettségét. A gép szegényes kinézésén kívül hibájáról írja fel a lebegető szárnyak teljes hiányát, melyek az oldalbillenések megakadályozására szolgálnának és a gép stabilitásának legfontosabb eszközei volnának.

Nos, bár csak «dilettáns»-tollból ered e cikk, az írója mégis megengedi magának azt az észrevételt, hogy a világ ezidő szerint legjobbaknak elismert gépkonstruktorai már régen belátták a lebegő szárnyak megbízhatlanságát s az emelőszárnyak torzításával — gauchirozásával — biztosítani igyekeznek a gép stabilitását, — úgy, mint azt Kvasz Andrástól láttuk. Ezt csak azért jegyeztük meg, hogy a szakíró figyelmét is felhívjuk erre a körülményre.

Egyébként Kvasz András sohasem tartotta magát gépkonstruktornak, hanem igenis ambiciózus, derék magyar mechanikus, aki rátermettségével, vakmerőséggel határos bátorságával, tudásával és ügyességével minden magyar embernek az elismerését vívta ki, s akinek a neve a magyar aviatika történelmében eltörülhetetlen.

Igazán nehéz megérteni, hogy a cikk mit akart szólni. A hangja a leglekicsinylőbb, leszólja, neveltségessé akarja tenni ezt a derék magyar pilótát s «egy naiv műkedvelő tehetetlen, majdnem öntudatlan szárnypróbálgatásának» nevezte repülését; de ugyanakkor elismeri, hogy «látott már Kvasztól másfél évvel ezelőtt szebb repülést, midőn a magyar «repülő hősök» között még ő volt az egyedüli, aki «repülni» is tudott».

Mi a cikkben nem látunk egyebet, mint rombolási szándékot. Mert igen sok ember van — különösen nálunk Magyarországon —, akinek alkotó ereje nincsen s minden energiáját a romlásban fogyasztja. Kritizálni, lekicsinyleni, eltaposni mindig könnyebb, mint alkotni. Ez tagadhatatlan. De vajon kinek tesznek szolgálatot ezek a kritikusok? Ellenségeinknek, akik gúnyosan dugják össze fejüket, ha efajta cikkeket olvasnak.

Ne bántsuk a magyar aviatikát. Ha nem teszünk semmit érdekében, legalább ócsárlásainkkal ne szegjük kedvét kultiválóinak. Mert ki becsülje meg őket, ha mi magyarok nem? Más nemzetek nemzeti ügyükké tették aviatikájuk előbbrevitelét. Mit teszünk mi? Az önjelölt pilótáinkat szóljuk le. Ez jellemezzon bennünket? Nem, csak egyeseket, akik a szak-

tudás szárnyain repdesnek a magyar repülőgépek felett s onnan a magasból szórják alá gáncsoló röpcéduláikat.

Ezekután igazán nem szabad megfélekezünk Bánffy báró mondásáról, hogy: Magyarországon mindenki azzal foglalkozik amihez nem ért! — Nemde?

KÖZIGAZGATÁS.

Alispáni jelentés.

A megyei hivatalos lap legutolsó csütörtöki száma hozza az alispán negyedévi jelentését, amelyből a következőket vesszük:

A jelentés elején az alispán megemlékezik Péchy Ignácnak, a megyei közélet egyik veterán tagjának elhúnytáról.

Majd meleg szavakkal emlékezik meg Szinyei Merse Istvánnak árvavármegyei főispánná történt kinevezéséről s bejelenti, hogy ünnepélyes beiktatásán 15-tagú küldöttség vett részt a megye közönségének képviseletében. Azután áttér a közigazgatás menetének ismertetésére. Jelenti, hogy az országgyűlési képviselőválasztók 1914. évi névjegyzékai ellen beadott felszólalásokat a vármegyei központi választmány f. évi július hó 19-ikén tartott ülésében vette felülbírálat alá, az e részben hozott határozatok ellen egy felelősségi iratot adott be, mely a m. kir. Kúriához lett felterjesztve.

A közbiztonsági állapot a lefolyt időszakban általánosságban kielégítő volt.

Az útlevelelforgalomra nézve jelenti, hogy f. évi július hó 1-jétől szeptember hó végéig összesen 264 drb útlevelet adatott ki, és pedig férfiak részére 55, nők részére 209 darab. Az elmúlt év hasonló időszakában kiadatott 259 darab, és pedig férfiak részére 62, nők részére 197 darab, így hát ez évben 5 darab útlevelel több adatott ki.

Az elmúlt időszakban 11 községben összesen 12 tüzeset fordult elő, és pedig: Eperjes sz. kir. városában 2 ízben, Bártfa és Kísszeben sz. kir. városokban, Kiskörösfő, Ruzsoly, Abroncsos, Pécsújfalú, Licsérd, Nagysáros, Szorocsány és Dukafalu községekben. Az okozott tűzkár nagyrészt biztosítva volt.

A közúti adminisztrációt illetőleg jelenti, hogy a folytonos esőzések és az ebből eredt áradások a közutakat felette megrongálták, míg egyrészt a többnyire alapkövetlen útpályát átáztatták, addig helyenkint az úttestet is elsodorták és egyes műtárgyakon lényeges károkat okoztak. E káros állapotok minden útvonalon éreztették hatásukat, de különösen szembeszökők voltak a vízköz—sztrókói úton, hol az Ondava folyó az úttestet 100 méter hosszban elsodorta, ami miatt a postai automobilforgalom is egyideig szünetelt.

A közegészségügyi állapot a törvényhatóság területén az elmúlt évnegyedben kedvező volt és viszonyítva az előző évnegyedhez, nem változott.

Előtérben állottak az emésztőszervek hurutos bántalmi. Nagyobb kiterjedésű járványok nem kerültek megfigyelés alá.

Fertőző kórok közül bejelentetett: a roncsló

toroklob 2 esete; a vörheny 39 esete 3 elhalálozással; a kanyaró 144 esete 8 elhalálozással; a hasi-hagymáz 7 esete 1 elhalálozással; a hőkhurut 27 esete.

A fertőző kórok terjedésének megállítására és a megbetegültek gyógykezelésére nézve az előírt intézkedések fogantatosítottak, a vármegyei tisztifőorvos számos helyütt az elrendelt intézkedéseket ellenőrizte.

Orvosrendőri hullaszemle 16 esetben, orvosrendőri boncolás 1 esetben ejtett meg.

A kolerabetegség, mely már néhány év óta környékezi hazánkat, jelenleg több szomszédos megyében is fellépett, miért is szükségesnek tartotta az összes hatóságokat felhívni, hogy a köztisztaság fentartása érdekében és a kolera elleni védekezés tárgyában kiadott körrendeletek értelmében személyes felelősség mellett eljárva, oda hassanak, hogy a városok, illetőleg a községek területén az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 2. §-ának végrehajtása és általában a köztisztaság megőrzése a legnagyobb szigorral eszközöltessék.

A törvényhatóság területén a búcsúk és országos-vásárok megtartását betiltotta, utóbbi időben azonban megengedte ugyan a vásárok és búcsúk megtartását, intézkedett azonban, hogy azokra a kolerafertőzött helyekről látogatók ne bocsáttassanak.

Örömmel jelenti, hogy mai napig kolera, vagy kolera gyanús megbetegedés a törvényhatóság területén elő nem fordult.

Jelenti továbbá, hogy a börtöni körorvosi állásra, miután a háromszor kiírt pályázat meddő maradt, dr. Duschnitz Soma eperjesi lakos és gyakorló-orvost egy évi időtartamra kinevezte.

Sárosvármegye területén az 1913. év első felében 771 házasság kötött, vegyes-házasság 109; élve született 3070 (mult év hasonló szakában 3172) és meghalt hét éven aluli 749 s hét évnél idősebb korban 1152, összesen 1901 egyén (mult évben 1818); a természetes szaporodás 1175 (mult évben 1454) volt. Ezer lélekre esett egész évre számítva 83 házasság, 358 élveszületés, 219 halálozás és 137 szaporodás.

Az állategészségügyi állapot a megelőző évnegyedhez képest a lépfene-betegségnek a nedves időjárás okozta kiütése, valamint a sertés-orbánc járványának nagymértvű kiterjedése miatt kedvezőtlenebb volt. Míg az előző évnegyedben a fertőző állati megbetegedések 53, addig a lefolyt évnegyedben már 75 községben uralkodtak.

A mezőgazdasági élet köréből jelenti, hogy az időjárás július és augusztus hónapokban, úgy mint a megelőző évnegyedben is nagyon kedvezőtlen volt; folytonos esőzések gátolták a mezei munkákat; szeptember hó elején az időjárás jobbra fordult s az egész hónapon át kitarított, úgy, hogy a megkésített mezei munkák befejezése lehetővé vált.

Az aratás, mely az abnormális időjárás következtében megkésített, nem volt rendszeresen folytatható, a rendeken és keresztekben álló gabonaművek kicsíráztak s a nagy nehézsé-

Főzzön ma

magyaros bab-levest

(5 személy részére) a következőképen:

Egy babérlevéllel sósvízben 1/2 liter babot főzünk. Mielőtt az megpuhulna, 1/4 kg kolbászt teszünk bele és a babot puhára főzzük. Igen vigyázzunk arra, hogy mire a bab megfőtt, csak annyi víz legyen rajta, hogy keveset ellepje. Most egy kanál zsírból egy darab hagymát pirítunk, késhegynyi paprikát teszünk bele, 1 1/2 liter forró vízzel feleresztjük, 4 Maggi-féle kockát feloldunk benne, a levest a babra öntjük és jól felforraljuk. Ezalatt egy kanálnyi lisztet három kanálnyi tejjel simára habarunk és ezt folytonos keverés közben a forró levesbe öntjük, melyet végül ecettel egy kissé megsavanyítunk.

Meg fog róla győződni, hogy a

MAGGI -féle

kockából, dbja **5** f,

előállított húsleves a hamis leveseknek

erőtéljes, jó ízt ad.

1 kocka 1/4 liter húsleves számára.

gekkel, mintegy lopva, behordott s elcsépett termés nagyon gyenge minőségű magot adott.

A mesterséges takarmányművek, úgyszintén a réti széna-termés is dús hozamot ígértek, de a sok csapadék következtében szárítások és behordások úgyszólván lehetlenné voltak téve.

Az alispán negyedévi jelentése az okt. 13-iki közgyűlésen kerül tárgyalás alá.

HIREK.

Kis tragédiák.

(Mult és jelen.) A kegyelmes úr rokokó karszékeiben bágyadtan nézte az őszi sugárt, mit egy táncoló angyal a veranda lépcsőjén két kézzel fogott meg, mint valami aranyos lepke s öreg pilláira dobta. A lábainál ült az udvarmester s a régi krónikából olvasott:

«Anno 1728. Quido gróf színjátékféle produkumok szerzésére adta fejét. A szereplendő alakok tanulmányozására béreseket, parasztlányokat és hajdukat rendelt a lovagterembe, kik éjnek idején itt össze-összejöttek. A hatóság konspirációt gyanított és a gróft börtönbe vettette, hol három évi sínylődés után meghalt. Nyugalom és békeség.»

A gróf felvetette szelid szeméit és csendesen megkérdezte:

— Mondd csak, fiam, már akkor is bolondok voltak az írók?...

(Szimbolum és való.) Csattogó síneken vitt az éjféli: láttam a fekete szárnyát, amint beledéztem az ablak tükrébe s a fejem mögött villogott, mint fekete glória. Egész éjjel néztem magam a gyorsvonat ablakában. Arcom elővilágított a sötét háttérből: gyűrött és redősen, és elhalványodott, mikor már a hajnal szürke leple feszült mögötte. Reggelre megsemmisült a képem. Eszembe jutott egy szimbolum, mit szobrász barátom mondott és mi szomorú véletlenként épp rajta teljesült be. «Virradatra temetnek» — ezt véste egy formátlan bazalttömbre és egy női alakot akart faragni, ki a Diadal menyasszonyi koszorújával homlokán fogadja a Halált. Öt évig bontogatta az érzéketlen materiából a Lelket és mire az utolsó szilánk lemállott és a babonás vést a sarokba hajította, gyászleppellel terítették le a szobrot. Elvitte a Győzelem s az Akadémia pálmáját meg sem szorította hideg keze.

(Az utolsó kép.) A beteg engedelmesen feküdt a műtőasztalon kinyúlva és mereven s egy fiatal orvos keze átsímult a szíve felett betegségek, vágyakon és szerelmeken. Az álarc az arcán barnás tenyérhez volt hasonló s ebben a percen az jutott eszembe, hogy a Halál keze nyugszik sápadt és szép fiatal arcán.

— A narkózis érzése körülbelül olyan lehet — hallottam a hátam mögöl —, mintha az ember sokáig mereven néz egy képre, aztán a kép hirtelen leesik a falról s ott áll a szürke, tátonogó semmiség...

Ekkor jelentette valaki a műtőasztalnál, hogy a beteg meghalt s én a barna tenyérhez odaképzelttem az egész rútt, zörgő csontvázat és azon tépelődtem, milyen lehetett az a kép, minnek a színei, mint a díszszázad katonái, utoljára léptettek el semmiségbe vesző érzetekkel a beteg szeméi előtt.

(Régen, nagyon rég...) Sípoltak és harmonikáztak, mert búcsú volt és a csenevész pesti gyerekeknek is megjött az áhított örömük. Piros cukorszívek, faló, ostor, léggömb, babaruha vonultak föl az emeletek rideg zugaiban s megcsörrent a fahuszár sarkantyúja: gyí te, gyí!... Az ablakból néztem (a tubarózsám mellől, melynek illata mindennap szívembe hozza egy régi kert bokrait), hogy vesződnék pajkos igyekvéssel a folyosón a gyerekek s ma a lármájuk se bántott. Sok-sok nagy játékszer jutott eszembe, nagy emberek

bolondító öröme: csók, akarás, drága napok, sugaras színek, álmok — és halkan egy régi versem dúdolgattam:

Ha ellopna valaki egyszer
játékaim (Uram, ne verj meg!)
Semmit se tudva, semmit látva
mi lennék: Holt vagy ismét Gyermeke?...

... Lementem az utcára, vettem egy sítot s a párnám alá dugtam éjszaka.

(Ujságírók dolga.) Sikerral végződött a második ujságíró-sztrájk és jó, hogy így: egy ujságíró-sztrájk sikertelensége halálos csapás volna agonizáló zsurnalisztikánkra. Ismét láttam a negyvenet, a negyven állásnélküli ujságírót s ez a szám tudják mennyit jelent? Körülbelül három lap halálát, három harcosét, kiknek a pusztulásán még az ellenségei sem tudnak örülni. Mert az ujságot s az ujságírót is csak addig ütük, amíg él. Aztán megkoszorúzzák és dikcióznak felette, hiszen hasznára volt mindig — másnak. Mert az ujságíró mindenki és senkié, azért akadnak olyan szívesen gáncsolói, azért erőszakolt magára harcias pózt. Ön is Igazgató úr (különben kedves rokonom) ott Szolnokon s ezért nevet Önökön mindenki Igen Tisztelt és Érdeműs Tanári Kar. A bojkott, az Önök bojkottja senkinek sem árt — vagyis igen: Önöknek, mert, mint mondtam, az ujságíró mindenkié. Ha azonban akad egy ügyesebb verekedő, akkor szívvel-lélekkel azt fogják mondani (ugyebár Önök is?): senkié, senkié... —des —dor.

ÉRTESÍTÉS. Van szerencsénk t. ügyfeleinknek ezúton is szíves tudomására hozni, hogy pénztárainkat továbbra is reggeli 1/2 9 órától déli 1 óráig tartjuk nyitva s kérjük, hogy bennünket b. megbízásaikkal ez időn belül felkeresni szíveskedjenek. Eperjesi Bankegylet. Eperjesi Takarékpénztár. Sárosvármegyei Takarékpénztár Rt.

Új nemes. A király dr. Kusmík Pál egyet. rk. tanárnak s törvényes utódainak, a közegészségügy terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar nemességet «eperjesi» előnévvel díjmentesen adományozta.

Alispánunk ünneplése. A vármegyei tisztikar kebelében mozgalom indult meg, hogy vármegyénk érdemes és szeretett alispánja tiszteletére — azon alkalomból, hogy a király vas-korona-renddel tüntette ki — barátságos közebédet rendezzen, mely a jelentkezők nagy számára való tekintettel a Fekete sas nagytermében lesz megtartva okt. 13-ikán d. u. 1 órakor, a törvényhatósági közgyűlés végeztével. Teríték ára 5 korona. A rendezőség ezúton is felhívja az alispán tisztelőinek s barátainak a figyelmét annyival is inkább, mert tekintettel a spontán megnyilatkozásra, meghívások nem történtek.

Sárosi főesperes. Ófelsége a király sárosi főesperessé Brühl Menyhért héthársi prépost-plébánost nevezte ki. A kinevezés megyszerte kellemes visszhangra talált, mert a Korányi Antal örökébe kerülő férfiú személye éppúgy általános tiszteletnek s szeretetnek örvend megyszerte, mint nagyemlékű elődje örvendett.

Nevelőnői megbízás. A vallás- és közokt.-ü. miniszter az eperjesi áll. tanítónőképző intézetnél Lajos Mária tanári alkalmaztatásával ellátatlanul maradt nevelőnői teendők végzésével, teljes ellátás, szabad lakás és évi 600 kor. tiszteletdíj mellett további intézkedésig terjedő hatállyal Wladár Anna okl. polgári iskolai tanítónőt bízta meg.

Szemgyógyintézet van Miskolcson. Az «Uránia» Városi Mozgósínház r.-t. alakuló-közgyűlését október 14-ikén, kedden tartja meg a városház nagytermében, melyre a részvényesek figyelmét ezúton is felhívja.

Réz Mihály tanszéke. A helybeli jogakadémia a Rész Mihály távozásával megüresedett közjogi és politikai tanszékre nov. 30. záros határidővel pályázatot hirdetett. A tanszék, amennyiben rendes tanárral lesz betölthető, úgy a VII. fizetési osztály, rendkívüli alkalmazás esetére pedig a VIII. fizetési oszt. javadalmával van egybekötve.

Új áll. el. iskolák. A vall.- és közokt.-ü. miniszter a vm. kir. tanfelügyelőséghez intézett rendelete szerint az 1914. év: szeptember 1-jén kezdőleg a következő helyeken vette tervbe áll. elemi iskolák szervezését, illetőleg megnyitását, u. m.: Tótsóváron 7, Terebőn 1, Tapolynémetfalun 1, Iványoson 1, Ábrányon 1, és Zsebefalván 2 tanerővel.

Eljegyzések. Glattstein Jakab fakereskedő, Eperjes, eljegyezte Grün Gizella kisasszonyt Kövesfalváról (Szepes vm.).

Zsuráv Lajos, a zborói áll. el. iskola tanítója e napokban jegyezte el Mátraí Gizella okleveles tanítónőt.

A vértanúk emléke. Az aradi tizenhárom vértanú emlékűnépét minden évben meg szokta ünnepelni a mi Kollégiumunk ifjúsága. Pedig már sírjukat lassanként a feledés moha lepi be, emléküket minden évben homályosul. A mi ifjúságunk azonban nem feledé el őket egy esztendőben sem. Október 6-ikán minden évben megteltek a szívek fájó, keserű érzéssel. Ilyenkor felújul a régi seb és meggyünk ünnepelni, hogy lerójjuk hazafiúi kegyeletünket a tizenhárom emlékének. A Kollégium ifjúsága az idén is a szokásos kegyelettel ünnepelte meg a szent napot. Az ünnepély első pontját az ev. tanítóképző-intézet ifjúsága látta el. Zorkóczy Ernő IV. é. tanítónöv. vezetésével adták elő nagy tetszéssel Révffy Géznak «Szentelt hantok» című énekét. Majd Farkas Győző, a theol. testület elnöke mondott egy igen tartalmas és hazafias buzgóságtól áthatott beszédet, a közönség osztatlan elismerése között. Mayer György főgimn. VIII. o. tanuló Palágyi Lajosnak «Az aradi vértanúk» című költeményét szavalta el szép sikerrel. Koslay Béla, a joghallgatók testületének elnöke emlékbeszédet mondott. Beszédében lelkes szavakkal emlékezett meg a martírhálált halt hősekről. Azután Weiss Frigyes Vilmos ev. theológus adott elő szép tudással gordonkán néhány érzéseteljes kuruc-nótát. A gordonkát Engler András theológus harmoniumon kísérte. Az ünnepélynek utolsó, de egyszersmind egyik legsikerültebb pontja is Szabó Gábor ev. theológus szavalata volt. Szavaltán meglátszott, hogy gyakorolt ember és szép művészi tudással bír. Bíró László theológusnak, lapunk belső munkatársának ez alkalomra írt, «Emlékezzünk» című, megleghangú és gondolatokban gazdag költeményét szavalta el. A közönség a Himnusz lelkes éneklése közben oszlott szét.

Halálozások. Csekanyák Béla tapolyhanusfalvai körjegyző, a Sárosvármegyei Községi-és Körjegyzők Egyesületének elnöke, a koronás aranyéremkereszt tulajdonosa hosszas betegeskedés után október 8-ikán meghalt Sátoraljaújhelyen. Temetése okt. 12-ikén d. u. 2 órakor megy végbe Tapolyhanusfalván. Az elhunytban a közélet egy agilis egyéniséget veszített el. Mint tisztviselő, mint a közügy iránt érdeklődő magánember is mindenkoron kivette a maga részét a munkából. A halál java férfikorában ragadta el az élők sorából. A gyászestet alkalmából a családon kívül Sárosvármegyei Községi- és Körjegyzők Egylete és a tapolyhanusfalvai körjegyzőség közönsége adott ki gyászjelentést.

Mészárovs István, életének 69-ik évében, Eperjesen elhunyt. Temetése október 12-ikén d. u. 1/4 órakor lesz a Bástya-u. 18. sz. házból. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

Szemgyógyintézet van Eperjesen, Főutca 130. szám alatt!

Adomán
képviselő é
nyilt ottani
részére a sz
300 korona
céljaira meg

Orvos
nemibetegs
Ferenc-u. 4
d. u. 3—5-

Tanul
vallás- és
tanítónőkép
tervezett tan
ronát enged

Légliz
20 filléryi
Árminnál B

A jogá
testülete sze
gyűlését, m
választása v
hallgató, ak
ködésével eg
Alelnök lett
Dániel, alje
Medzihrad
könyvtáros
Ágoston, fő
osztály elnö
4-ikén tarto
mely igen l
órakig tarto

Női fod
kozmetikai
20 ikán nyil

Tanító
és közokt.-ü
hatáskörénel
és tanítónők
ügyeinek sza
a tanító- é
felügyelősége
léptette. Eze
gör. kath. ta
felügyelői te
egyetemi nyi
kir. szakfelü
mátus tanít
szakfelügyelő
kir. szakfelü

Köször
nemes áldoz
nyegető ins
megívni ké
de nehéz fel
sük. A társad
tunk, népkö
val karolta
mányok fol
nőegylet 40
Miksané Bu
Henrikné, B
Uhlarik Má
Péchy Zsigm
Tahyné Ta
Ghillány G
Imréné 6 ko
Ármin 5—5
kegyes ador
Nőegylet eln

Hirtele
Ssemann Er
okt. 7-ikén
vizsgálat me
hűdés ölte n

Vételkő
ható legújab
tékban, gyári
szerületében

Adomány. *Bujanovics* Gyula országgyűlési képviselő és úszfalvi földbirtokos a most megnyitott ottani áll. el. iskolának a cselédek gyermeki részére a szükséges tankönyvekre és írószerekre 300 koronát, valamint a gazdasági ismétlőiskola céljaira megfelelő telket adományozott.

Orvosi hír. Dr. *Dénes* Sándor bőr- és nemibetegségek szakorvosa rendel *Kassán*, Deák Ferenc-u. 44. sz. alatt férfiaknak d. e. 9—10-ig, d. u. 3—5-ig, nőknek d. e. 11—12-ig.

Tanulmányi kirándulási költség. A vallás- és közokt.-ü. miniszter az eperjesi áll. tanítónőképző-intézet által az 1914. évi pünkösdre tervezett tanulmányi kirándulás költségeire 200 koronát engedélyezett.

Léglézáró vatta-hengerek 8, 10, 14, 20 filléryi áron méterenként kaphatók *Theiss* Árminnál Eperjesen, Fő-utca 36.

A jogásztestületből. A helybeli jogakad. testülete szept. 29-ikén tartotta első alakuló-közgyűlést, melynek tárgya a tisztviselők megválasztása volt. Elnök lett *Kozlay* Béla III. é. joghallgató, aki úgy egyéniségével, mint eddigi működésével egyaránt megnyerte az ifjúság tetszését. Alelnök lett *Csarnogurszky* Miklós, főjegyző *Bálint* Dániel, aljegyző *Stollmann* Tibor, pénztárnok *Medszihradzsky* Adorján, ellenőr *Lamparter* Jenő, könyvtáros *Bavolyár* Bertalan, b.-b. elnök *Csatáry* Ágoston, főügyész *Gyulai* Emil és az irodalmi osztály elnöke ideiglenesen *Kozlay* Béla. Október 4-ikén tartotta a Testület ismerkedési estélyét, mely igen kedélyes hangulatban egész a reggeli órákig tartott.

Női fodrászúlet Eperjesen. Mme *Teréz* kozmetikai intézete és illatszerraktára október 20-ikán nyílik meg Rózsa-utca 2. sz. alatt.

Tanítóképzési szakfelügyelet. A vallás- és közokt.-ü. miniszter a kir. tanfelügyelők eddigi hatáskörének teljes érintetlen hagyásával, a tanító- és tanítónőképző-intézetek kizárólag tanulmányi ügyeinek szakszerű ellenőrzése és irányítása végett, a tanító- és tanítónőképző-intézeti kir. szakfelügyelőséget intézményileg szervezte és életbe léptette. Ezen szervezés folytán a róm. kath. és gör. kath. tanító- és tanítónőképzőintézetekben a szakfelügyelői teendők ellátásával dr. *Siegescu* József egyetemi nyilvános rendes tanár és *Scherer* Sándor kir. szakfelügyelő, míg az ág. h. ev. és a református tanító- és tanítónőképző-intézetekben a szakfelügyelői teendők ellátásával *Farkas* Sándor kir. szakfelügyelő lett megbízva.

Köszönetnyilvánítás. A nagyközönség nemes áldozatkészségéhez fordultunk, hogy a fenyegető inség ellen felvett humánus harcunkat megvívni képesek legyünk, hogy emberszerető, de nehéz feladatunkat eredményesen teljesíthessük. A társadalom nemeslelkűségében nem családtunk, népkonyhánk ügyét pártfogó támogatásával karolta fel. E hét folyamán következő adományok folytak be: *Evangelikus* gyámintézeti nőegylet 40 kor.; *Glasner* Mórné, özv. *Rosenfeld* Miksáné Budapest, *Hay* Gyula Abony, *Rács* Henrikné, *Bielek* Lászlóné, *N. N.* 20—20 kor.; *Uhlarik* Mátyásné, *Sziklai* Henrikné, *N. N.*, *Péchy* Zsigmond, dr. *Piller* Dezső 10—10 kor.; *Tahyné* *Tahy* Paula, dr. *Lakner* Árpádné, dr. *Ghillány* Györgyné 8—8 kor.; dr. *Horovits* Imréné 6 kor.; dr. *Horovits* Simonné, *Grossman* Ármín 5—5 kor.; *Korn* Vilmosné 4 korona. A kegyes adományokat hálással köszöni az *Izv. Nőegylet elnöksége*.

Hirtelen halál. *Varga* Mihályné szül. *Szemann* Erzsébet toloncő a városi fogdában okt. 7-ikén hirtelen elhunyt. A megejtett orvosi vizsgálat megállapította, hogy *Vargáné* szívszélhűdés ölte meg.

Vételkötelezettség nélkül meghallgatható legújabb *gramophone*-lemezek nagy választékban, gyári áron kaphatók *Theiss* Ármín hangszerüzletében Eperjesen, Fő-utca 36. szám alatt.

A legjobb és a legolcsóbb a

SZULTÁN
BŐRÉS DÚS
LITHION
FORRÁS
KIVÁLÓ
VEGYŐSZETÉTELŰ

1-literes palack 20 fillér. } :: 25 palacknál
1/2 " " 16 " } házhoz szállítva.

Megrendelhető a Szultán-forrásvállalatnál:
Eperjes, Fő-utca 71. sz.

Az elismert legjobb gyártmányú

CIPÓ, KALAP

és fehérnemű :: kizárólag

GOLDBERGER

Telef. 181. :: HENRIK :: Telef. 181.

cipőkirálynál!

Jótállás minden egyes cipőért!

Steckenperd
liliomtejszappan

Bergmann & Co. Tetschen a E. gyárából
elérhetetlen hatású szepők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc- és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogériákban, illatszert- és fodrászúletekben 80 fillérért kapható. Színtűgy páratlan hatású női kézápolásra a Bergmann «Manera»-liliomkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

AZ ÚJ

Berson
minden sarkot üt

BERSONMŰVEK BUDAPEST VII

Előadói- és tánctanfolyam a helybeli színházban. Egy örvendetes jelenségről adunk hírt városunk közönségének akkor, amidőn felhívjuk figyelmét az újonnan meginduló előadói- és tánctanfolyamra, melynek vezetésére derék színészeink vállalkoztak. A tanfolyam október 16-ikán kezdődik és tart november végéig bezárólag, amikor is a növendékek szerzett tudásukat egy cabaret-előadáson fogják bemutatni. A tanfolyamot hetenként négyszer a délutáni órákban lehet hallgatni. A növendékek humoros, drámai és színmű-jelenetekben nyerne kiképzést, úgyszintén az énekben és plasztikus táncokban is. A kurzus tanárai a következők lesznek: *Wiesmüller* Mihály karmester az ének előadója, *Nemes* Bella táncosnő a tánc és *Dénes* Jenő cabaret-színész a prózai dolgok előadója. Beiratási díj 5 korona, tandíj 30 korona, mely összeg három egyenlő részletben is kifizethető. A tehetséges növendékek tandíjmentesség kedvezményében is részesülhetnek.

«Olympia»-fényjátékház szkecs-szinpaddal Rózsa-utca 4. szám. Megnyílik ez év őszén!

Az iskolák a Gyermekszanatóriumért.

A beteg gyermekekről való gondoskodás fontos ügyét szolgálja a «Zsófia» Gyermekszanatórium Egyesület, amely az áldásosan működő Balatonalmádi «Zsófia» Gyermekszanatóriumot ez évben egy újabb pavillonnal is kibővítette és benne a szenvedő szegény iskolaköteles gyermekek ápolását teljesen ingyen, nagy áldozatkészséggel végezi. De az első magyar gyermekszanatórium csak elenyésző kis töredékét képes az ápolásra szorulóknak befogadni, miért is állam és társadalom együttes áldozatkészségével szervezi most a Gyermekszanatórium Egyesület a Rózsadomb egy szépfekvésű nagy telkén a «Zsófia» központi gyűjtőgyermekkorházat. Ezen magasztos feladat érdekében fordul most a gyermekszanatórium kormányzósága segítségért a nemzet mindig hű és önzetlen munkásaihoz: a nemzet oktatóihoz. Ezúton is azzal a kérelemmel fordul a gyermekszanatórium kormányzósága a közönséghez és főleg a tanulóifjúsághoz, hogy néhány fillérral a központi «Zsófia» gyermekkorház létesítéséhez is hozzájáruljanak. A gyűjtött összeg feltüntetésére szolgáló leveket a tanintézetek tanárai- és tanítóitól lehet átvenni és ugyancsak az iskolákhoz kell a begyűjtött összeget átszolgáltatni. Minden fillér, mellyel a gyermekszanatóriumot szolgáljuk, örömet és áldást fog fakasztani, mert nincs a világon irgalmasság szebb és meghatóbb, mint amely a szegény beteg gyermek ágya fölé hajlik.

Babajavítások olcsón és gyorsan eszközöltetnek *Theiss* Ármín gyermekjátékárú-kereskedésében Eperjesen, Fő-utca 36.

Tűzesetek. Szept. 29-ikén *Gabcsó* Mihály kapivágási lakos cigánykunyhója 20 kor. kárösszegben elégett. A szegény cigány egész családjával hajléktalanul maradt. A tűz úgy támadt, hogy a kunyhónak nem volt rendes kéménye. Okt. 2-ikén pedig *Kellemes* községben ütött ki tűz. *Glancz* Gyuláné 724 keresztből álló szalmakazla és 200 mázsa polyvája égett el. A tűzet a gyermekek gondatlansága okozta. Szentkereszt községben is tűzvész pusztított a múlt hó 20-ikán. *Tomovcsik* Apollónia háza égett le az összes gazdasági épületekkel. A kár 4680 kor.-ra rüg.

A vigyázatlan kocsis. Saját vigyázatlanságának és nemtörődömségének esett áldozatul október 6-ikán *Sebest* József kocsis. Sztankahermányban a kocsirol véletlenségből leesett s a fején igen súlyos horzsolásokat szenvedett. Sérülésével a helybeli kórházban gyógykezelik.

Frissen csapoló kőbányai sör a «Széchenyi»-szálloda éttermében.

Verekedés a korcsmában. *Máthé* Menyhért nagysárosi lakost szept. 21-ikén *Kucskó* István a korcsmában úgy megverte, hogy az 21 napig gyógyuló sérülést szenvedett.

Lopás Kellemesen. Szept. 30-ikán Kellemes községben Ribovics Andrásné kárára 77 koronát elloptak. A csendőrség kinyomozta, hogy a lopást Berta Anna és Pokuta Katalin csavargó cigányasszonyok követték el, kiket az eperjesi járásbírósnál fel is jelentettek.

Jó éjszakát szerezhet magának mindenki, ha a hálószobáit a «Löcherer Cimexin»-nel fertőtleníti. A fővárosban történt próbák beigazolták, hogy a «Löcherer Cimexin» nemcsak a poloskát és annak petéit pusztítja el rögtön, de megszabadít a ruszli, sváb- és hangyáktól is; a molykártól pedig a szőrmeruhákat teljesen megóvja. Beszerezhető: Pálesch Á. drogeriájában, Eperjesen és a készítőnél, Löcherer Gyula gyógyszerésznél, Bártfán.

Kegyeletsértés. Mészáros János sároskis falusi lakos temetőben levő két gyermekének sírjáról az ott volt két szentképet ellopták. Az embertelen tettesek ellen a csendőrség megindította a nyomozást, s a tetteseket sikerült is kézrekeríteni Gajdos György és Pásztor Anna személyében. A brutális tetteseket feljelentették.

Mikor az ellenfelek összekerülnek. Holub György és Pásztor András sároskisfalusi lakosok már régidő óta ellenséges szemmel nézték egymást. Szept. hó 11-ikén aztán a véletlenesség összehozta őket a falu egyik korcsmájában, ahol heves szóváltás után Pásztor úgy elverte a társát, hogy az húsz napig nyomta a találka után az ágyat.

Manikür — férfiak részére október 20-ikától minden délután 1—3 óráig Mme Terés kozmetikai intézetében. Férfi-kiszolgálás!

Rendelet a romlott hús ellen. Az alispáni hivatalhoz rendelet érkezett a földművelésügyi minisztertől, aki a friss hústermékek előállításának fokozottabb mértékben való ellenőrzését rendelte el. A földművelésügyi miniszternek tudomására jutott, hogy egyes helyeken a húsparosok az üzleteikben eladatlanul visszamaradt kolbászféléket friss hústermékek előállításánál, ezekhez hozzákeverve, újból felhasználják, illetve értékesítik. Nyilvánvaló, hogy így többnyire olyan anyag kerül újból való földolgozásra, melynek emberi fogyasztásra való felhasználása a közegészségügy szempontjából súlyos veszélyeket rejt magában. Az emberi egészség ily módon való veszélyeztetése nemcsak olyan esetekben áll fenn, ha már nyilvánvalóan penészes, vagy egyébként romlott kolbászanyag használnak föl az új, látszólag friss árú előállításánál, hanem akkor is, ha az új árú töltelékéhez olyan régi kolbászok anyaga kevertetik, melyeket az iparos azért igyekszik ily módon értékesíteni, mert azokat külsejüknek a rendestől eltérő, nevezetesen lepedékes vagy tapadós volta, vagy pedig fonnyadt, illetve ráncos felületük miatt nem tudnák többé eredeti alakjukban elárúsítani. A kolbászárú felületének lepedékes, tapadós, fonnyadt vagy ráncos volta ugyanis az árú célszerűtlen eltartásán felül a töltelékhez adott víz elpárolgásának a következménye, ami tapasztalás szerint csak a többnapos árúnál, tehát akkor keletkezik, amikor rendszerint már a kolbász tölteléké is — bár sokszor még kifejezett objektív jelek nélkül — romlani kezd. Minthogy pedig a kezdődő rothadást az árúnak a friss töltelékhez keverésével csak leplezni, de megakasztani nem lehet, az ilyen eljárás annál inkább veszélyt rejt magában a fogyasztóra nézve, mert a frissnek tetsző kolbászárú ártalmas voltát a vizsgáló sem fogja rendszerint idejében megállapíthatni. Minthogy a visszamaradt kolbászféléknek hústermékekbe újból való földolgozása minden körülmények között olyan cselekedet, mely az ekként előállított árút az emberi egészségre ártalmasá teheti: büntetendő kihágást képez.

Elvesztett pénztárca. Uhárik Mátyás tvsz. elnöke fia október 3-ikán egy pénztárcát 20 kor. készpénzzel elveszített.

Mit építhet a kőművesmester? A kereskedelemügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, amelyben a már hatályban levő építkezési rendeletek egyes intézkedéseit precizirozza. A rendeletben, amely a napokban érkezett meg a városi tanácshoz, különösen arra helyezi a miniszter a fősúlyt, hogy az eddigi laza határvonalat a kőművesmester és az építőmester között tökéletesebben precizirozza. Ezt a célt szolgálják azok a magyarító pontok, amelyek a kőművesmester által teljesíthető munkálatokat sorolják fel. A kőművesmester nem vállalhat el önálló munka gyanánt olyan építkezést, amelynek alapvonala 15 méternél nagyobb terjedelmű és javításban sem vehet részt akkor, ha ez a javítás az épület szerkezetében is változásokat idéz elő. Meghatározza a rendelet ezenkívül az ácsok működésének körét is. — E szerint az ácsmesterek önállóan vállalhatnak olyan építkezéseket, melyeknél az épületszerkezet fából van.

A világhírű Tip-Top

fiú-, leány- és gyermekcipő
kizárólag
GOLDBERGER
HENRIKNÉL
kapható.
Minden cipőért
írásbeli jótállás.

*Csak azoknak a
cigarettafüstöknek
a kik egészségükre való tekintetből
nem sajnálnak naponta 1-2 fillért
többet kiadni:*

Clubspecialité
120 lap 20 fillér
70 " 12 "
1 doboz (100) hüvely 70 "

**Orvosi tanácsra a hüvelyek
és lapocskák bronz- és szinnyomás
valamint asinadek: igényvezetett
Ambrésnélkül vannak, de minden
lapocskában és hüvelyben benne
van viznyomással a vajegy
és a gyáros aláírása "Modiano"**
Kapható minden jobb tőzsdében.

Aki mindennap következetesen használja az Odolt, az mai ismereteink szerint az elképzelhető legjobb száj- és fogápolást gyakorolja.

Ára: nagy üveg 2.— k, kis üveg 1.20 k.

Ellopta a gazdája takarékkönyvét. Vareha Erzsébet okt. 4-ikén feljelentést tett a rendőrségen hűtlen cselédje, Matej Zsuzsanna ellen. Vareha Erzsébetnek a napokban elveszett egy takarékpénztári betétkönyve, s a lopással cselédjét, Matej Zsuzsannát vádolja. A megvádolt cselédet a rendőrség előállította, azonban az tagadja, hogy a szóbanforgó takarékpénztári könyv az ő kezén tűnt volna el. A nyomozási iratokat áttették a kir. járásbíróshoz.

Lezuhant a létráról. Levenda András építési vállalkozó október 5-ikén bejelentette a rendőrségen, hogy Petró János kőműves-segédje a kitolólétráról saját vigyázatlansága közben lezuhant. Petró jobbhalántékán súlyos zúzódásokat szenvedett.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

J., Budapest. Szíves elnézését, lehetetlen volt leközlönnünk. A másikat kellett. A jövő számba *kérünk* egyet. Szív. üdv.: szerkesztő.

Dr. W. H., Helyben. Amint méltóztatik látni, lehetetlen volt ebben a számban elhelyezni. Elnézést! Szerkesztő.

SZÍNHÁZ.

Az elmúlt színházi hét általában véve sikerültnek mondható, bár nagyobbára régi és közönségünk előtt már jólismert darabok kerültek műsorra. Közönségünk azonban ennek ellenére is megmutatta, hogy igenis van érzéke a művészetek iránt és nem is zárkózik el azoknak támogatása elől, ha megfelelő társulat áll rendelkezésére. Nagy várakozással néztünk a két premier-előadás elé, ezek közül azonban, sajnos, az egyik nem felelt meg várakozásunknak és meghiusította a hozzáfűzött reményeket.

A «Buxsi»-ról van szó, mely *szombaton* (okt. 4-ikén) került előadásra. A darab már nagy sikerrel járta be a külföldi, de különösen a német színházakat, mi is érdeklődéssel vártuk, — de csalódtunk benne. Talán a magyar föld, a magyar levegő egészen más, s ezért nem volt életképes ez a darab a magyar talajon. Üres tartalmatlanság, sok szellemtelen, de annál ízletlenebb pikantéria jellemzi az egész darabot. Hogy egy-két sikerült zeneszám van benne, az tagadhatatlan. Ezek hatottak is, közönségünk ismételtén újra kívánta hallani őket. Színészeink minden lehető elkövettek a darab sikerének biztosítása érdekében. Hogy tetszésünket nem nyerte meg mégsem a darab, az nem is az ő munkájuknak tudható be. Ők becsületes munkát végeztek, amit aztán a közönség igyekezett is honorálni. Egy-két őszinte tapsot sikerült is megnyerniök. Különös melegséggel kell megemlékeznünk Kellen Rózsiról, a társulat lelkéről, a közönség kedvencéről, akinek a darab sikerében oroszlan-rész jutott. Méltó partnere volt Gömöri Laci, aki a címszerepet kreálta szép sikerrel, bár néhol talán kissé túlzott is. A megszokott jó volt Kürthi Böske, Ligeti Lajos és Lugosi Jenő.

Vasárnap (okt. 5-ikén) d. u. zónaelőadásban a «Tatárjárás»-t adták. Itt megjegyezzük, hogy a délutáni előadások egy kissé talán túlon-túl kedélyesen folynak le, amiket bizony nem igen írhatunk a szintársulat egyes tagjainak a javára. Este a «Buxsi»-t ismételték meg, a már ismert szereposztásban.

Hétfőn (okt. 6-ikán) az «Aranyeső»-t láttuk újra, még mindig szépszájú közönség jelenlétében.

Kedden (okt. 7-ikén) Hajó Sándor nagy-sikerű vígjátékának, a «Lakajok»-nak volt a premierje. A darab a fővárosi színházakon már nagy sikereket ért el, elismeréssel szóltak róla az összes fővárosi lapok, mi is nagy várakozással néztünk hát elébe. Újszerű és megkapó tartalmával, a cselekmény ügyes beállításával a darab méltán

megérdemelte ifj. Pavlicsek J. tott ma este e játékot. Igazi peramentumát meit, melyek vetlenséggel a sel kell adózn szerepét állító intelligenciával talmazták me portás szerepe a nem is ne dotta meg.

Szerdán (okt. 8-ikén) ves operettjét, ták színre. A nagyszámú közönség sikere v egyes játékv közönséget. K tapsokban, egy négyszer is új tett magáért leányának szerben Lugosi Jenő sen meg is ol pébe nem mir szerepében a genciájú színé Óróra minden Igen sikerült já

Csütörtökön «Ördög»-ének dül a címszere kezhetünk meg jes igénybevéte tapsolt neki a

Pénteken (okt. 9-ikén) **Szombaton** került színre számunkban.

A jövő hét des», operette «Benn az erdő» «Suhanc», operette **Csütörtökön:** «donság). **Pénteken** sékelt helyáral golya», operette

TE

ETVE — K

Eperjesen lefolt megjavult csapa tett volna s a is lett volna an első féldő első emberrel játsz ményt. A teljes san, önzetlen ő sedéssel játszott ezzel ellentében és ambicionélkü a csapatot ideg pusának távollét egy mezőnyjáték hogy az első tíz képen kilenc em el a KMSE a ve nehezen sikerült túl is változatos hol a KMSE sz A nagyszámú g vetlen megelőző hogy azon a biz a védelmek soka Urbán (KAC) k

Akarékkönyvét.
feljelentést tett a
Malej Zsuzsanna
napokban elveszett
nyve, s a lopással
dolgoz. A megvádolt
ot, azonban az
ó takarékpénztári
el. A nyomozási
írásához.

Levenda András
kén bejelentette a
s kőműves-segédje
lansága közben le-
súlyos zúzó-dáso-

ZENETEK.

ését, lehetetlen volt
A jövő számba kérik
int méltóztatik látni,
elhelyezni. Elnézést!

AZ.

lában véve sikerült-
ára régi és közön-
rabok kerültek mű-
ennek ellenére is
érzke a művésze-
el azoknak támo-
sulat áll rendelkezé-
tünk a két premier-
ban, sajnos, az egyik
nak és meghiusította

hely szombaton (okt.
darab már nagy si-
különösen a német
léssel vártuk, — de
magyar föld, a ma-
ezért nem volt élet-
talajon. Üres tar-
de annál izléstele-
egész darabot. Hogy
an benne, az tagad-
közönségünk ismét-
ket. Színészeink min-
rab sikerének bizto-
sésünket nem nyerte
nem is az ő munká-
ületes munkát végez-

gyekezett is hono-
sikerült is megnyer-
keli megemlékeznünk
lelkéről, a közönség
sikerében oroszlán-
vált Gömöri Laci, aki
sikerrel, bár néhol
zokott jó volt Kürthi
gosi Jenő.

d. u. zónaelőadásban
megjegyezzük, hogy
kissé talán túlon-túl
ket bizony nem igen
es tagjainak a javára.
s meg, a már ismert

«Aranyeső»-t láttuk
közönség jelenlétében.
Hajó Sándor nagy-
sajók»-nak volt a pre-
zinpadokon már nagy
el szóltak róla az ősz-
nagy várakozással néz-
megkapó tartalmával,
tásával a darab méltán

megérdemelte a közönség érdeklődését. *Réthely* ifj. Pavlicsek János főkomornyik szerepében nyújtott ma este egy minden tekintetben kifogástalan játékot. Igazi színészi tudással válogatta ki temperamentumának és megjelenésének azokat az elemeket, melyekkel szerepét oly eredetiséggel és közvetlenséggel állította elének. Ugyancsak elismeréssel kell adoznunk *L. Zikó* Ilmának is, aki Jeanette szerepét állította elének igen ügyesen és nagy intelligenciával. Tisztelői szép virágcsokorral jutalmazták meg kitűnő játékáért. Pavlicsek János portás szerepében Ligetit láttuk s feladatát még a nem is neki való szerepben is sikeresen oldotta meg.

Szerdán (okt. 8-ikán) Kálmán Imrének kedves operettjét, a jó öreg «Cigányprimás»-t hozták színre. A darab már régi ismerősünk, mégis nagyszámú közönséget hozott a nézőtérre. Legszébb sikere volt *Kellen* Rózsának, aki kellemes, ügyes játékával valóságos magával ragadta a közönséget. Közönségünk nem is volt fukar a tapsokban, egy-egy ügyes énekszámát háromszornégyyszer is újra kívánta hallani. Ugyancsak kitett magáért *Kürthi* Böske is, aki Rác Pali leányának szerepét játszotta. Rác Pali szerepében *Lugosi* Jenőt láttuk, aki feladatát igen ügyesen meg is oldotta, bár a kellő színezetet szerepébe nem mindenütt bírta belevinni. Rác Pali szerepében a társulat sokoldalú és nagyintelligenciájú színésze, Réthely brillirozott ma este. Órála mindenütt csak elismeréssel szólhatunk. Igen sikerült játékot produkált még *Gömöri* Laci is.

Csütörtökön (október 9-ikén) Molnár Ferenc «Ördög»-ének volt reprize. Gyenge előadás. Egyedül a címszerepet kreáló *Réthely* Ödönről emlékezhetünk meg nagy elismeréssel, aki ereje teljes igénybevételével játszotta meg szerepét. Sokat tapsolt neki a szépszájú közönség.

Pénteken (okt. 10-ikén) a «Kis gróf» reprize volt. *Szombaton* (okt. 11-ikén) az «Éjjeli ügyvéd» került színre nálunk először. Előadásáról a jövő számunkban.

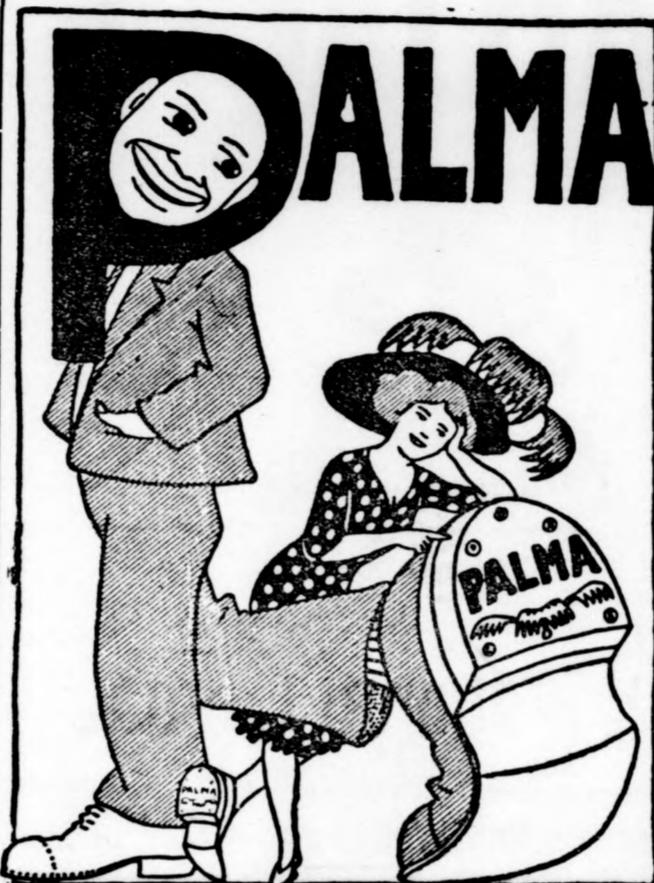
A jövő hét műsora: *Hétfőn*: «Limonádé ezredes», operette (mérsékelt helyárrakkal). *Keddén*: «Benn az erdőn», dráma (ujdonság). *Szerdán*: «Suhanc», operette (Mezey Kálmán felléptével). *Csütörtökön*: «Kis kávéház», énekes vígjáték (ujdonság). *Pénteken*: «Leányvásár», operette (mérsékelt helyárrakkal). *Szombaton*: «Strájkol a golyó», operette (ujdonság).

TESTEDZÉS.

ETVE—KMSE = 4:4. Az október 5-ikén Eperjesen lefolyt mérkőzés a KMSE nagyon megjavult csapatának győzelmével is végződhetett volna s a győzelem teljesen megérdemelt is lett volna annál inkább, mert a KMSE, az első félidő első negyedórját kivéve, végig tíz emberrel játszva érte el az eldöntetlen eredményt. A teljesen felázott talaj dacára stílusosan, önzetlen összjátékkal és önfeláldozó lelkesedéssel játszott a KMSE. Az ETVE játékát ezzel ellentétben az összjáték hiánya, kapkodás és ambiciónélküli lustaság jellemezte. Igaz, hogy a csapatot idegessé tette a match kezdetén kapusának távolléte, kit a tartalékkapus beállításáig egy mezőnyjátékkal kellett helyettesíteni, úgy hogy az első tíz percben az ETVE tulajdonképpen kilenc emberrel játszott. Ezen időben érte el a KMSE a vezető goalt, melyet az ETVE-nek nehezen sikerült kiegyenlíteni. A mérkőzés ezután is változatos maradt, mert hol az ETVE, hol a KMSE szerzi meg rövid időre a vezetést. A nagyszámú goal oka, hogy a mérkőzést közvetlen megelőző zápor a pályát annyira feláztatta, hogy azon a biztos mozgás lehetetlen volt s így a védelmek sokat hibáztak. A nehéz matchet dr. Urbán (KAC) kifogástalanul vezette.

Az ETVE játéka és eddigi eredményei az őszi szezonban határozott hanyatlást mutatnak. Az eredmény nem is fog javulni, míg a csapat tagjai az eddigi nemtörődömségüket leküzdve, ügyseretetet, a játékban önfegyelmet és lelkesedést nem nevelnek önmagukba.

Bajnoki footballmérkőzést tart az ETVE ma délután 3 órakor a Kassai KK football-csapatával. Tekintve, hogy a KKK a KMSE-vel, az ETVE mult vasárnap ellenfelével, az őszi szezonban eldöntetlenül mérkőzött, erős küzdelemre van kilátás s a match kimenetelét teljesen nyitlnak kell tartanunk, hacsak az ETVE csapata meg nem embereli magát, hogy a le-töréséről terjesztett híreket szép és eredményes játékával megcáfolja.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes-hévízű radioaktív gyógyforrások; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zene-díj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

Kérem Doktor úr,

micsoda tulajdonképpen

Dr. Dralle
Malattine-ja?

„A Malattine, nagyszámú asszonyom, egy zsírmentes bőr-crème, pompás, glicerin és mézből készült csodás hatású pép. — Egyedüli eszköz friss, szép, bársonyos, egészséges és ellenálló bőr eléréséhez. — Szóval határozottan a legjobb szer vörös, érdes és repedezett bőr ellen.“
1 tubus K — 70 és 1:20. Kapható minden gyógyszer-tárban, drogueriában, illatszert- és szappankereskedésben és jobb fodrászoknál.

Georg Dralle, Bodenbach a/E.

Felelős szerkesztő: Dvortsák Győző. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád cég.

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór- és Lithium-tartalmu gyógyforrás

SALVATOR

Kitűnő sikeresen használatik.
Kiváló óvszer a vörheneynél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.
Húgyhajtó hatásu.
Kellemes ízű.
Vasmentes.
Könnyen emészthető.
Teljesen tiszta.
Allandó összetétel.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik illő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hási vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek

Elsőrangú gyógyvíz és diétetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palaczk	32 fillér.
1/4	40
1/1	48

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palaczkok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palaczk	6 fillér
1/4	7
1/1	9

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Szomorodott szívvel tudatjuk

Csekanyák Béla úr

intézetünk egyik alapító- és igazgatósági tagjának f. hó 9-ikén történt elhúnytát.

Intézetünk körül szerzett érdemei felejtethetlenné teszik emlékét, amelyet kegyelettel őrzünk meg örökké.

Girált, 1913. okt. 10.

Girálti Takarékpénztár r.-t.

■ Kiadó lakás. ■

4-5 szoba, fürdő- és cselédszoba, kert, vízvezeték, villanyvilágítás, azonnal kiadó Engländer Adolfnál, Szebeni-út 22. sz. a.

Használt, de jókarban levő
pénzszekrényt

■ keresek megvételre. ■

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Árlejtési hirdetmény.

Az eperjesi áll. tanítónőképző-intézetben az 1914. év január 1-jétől 1914. év december hó végéig szállítandó háztartási, világítási, mosási és tüzelőanyagokra (fára és gázkocszra), továbbá a kocsznak a vasúttól való szállítására árlejtés hirdettetik.

Fogyasztás átlag számítva:

Kocsz 1—2 vagon.

Legjobb minőségű **bükkfa** 160—180 öl.

Liszt neműek: 4-es liszt havonta 25—35 kgr.,
0-ás liszt havonta 75—100 kgr.,
búzadara . . . . . 30 kgr.

Kenyér . . . . . naponta 18—20 kgr.

Kifli . . . . . 176 drb.

Fűszerárúk: pótkávé . . . . . havonta 18 doboz,
cukor (süveg) havonta 8 süveg,
cukor (kocka) . . . . . 1 doboz,
cukor (por) . . . . . 20—30 kgr.,
Carolin-rizs . . . . . 30—40 „
makaroni . . . . . 16—18 „
mazsola . . . . . 2 „
mandula . . . . . 5 „
só . . . . . 35 „
hámozott borsó . . . . . 10 „
lencse, legfin. . . . . 20 „
bab . . . . . 20 „

Fűszerek: bors, paprika, babérlevél, fahéj, gyömbér, ecet, Zacherlin, kénpor, vaspor, cipómáz.

Mosási anyagok: szappan (mosó) havonta 15 kgr.,
szappan (súroló) havonta 5 kgr.,
mosószóda . . . . . 50 „
keményítő . . . . . 5 „
kékítő . . . . . 24 üveg.

Világító-anyagok: gyertya havonta 2—3 csomag,
petróleum legfin., ... 4—5 liter,
gyufa . . . . . 4 csomag.

A szállítandó árúknál magyar gyártmány, magyar termény előnyben részesül.

Július és augusztus hónapokban s részben már júniusban is, a növendékek távoztával csak 4—5 személy szükségleteinek megfelelő háztartási anyagok szállítatnak.

Hús neműek: marhahús naponta 11—22 kgr.
(22 kgr., ha kétszer van marhahús),
borjúhús naponta 12—16 kgr.,
sertéshús . . . . . 11 „
zsír . . . . . havonta 100 „

Pályázhatnak külön-külön az egyes tételekre az iparosok, kereskedők, szállítók. A legmegfelelőbb ajánlatokat az igazgatóság a nm. vallás- és közokt. m. kir. miniszter úrhoz terjeszti fel jóváhagyás végett. Pályázati határidő folyó évi **október 30-ikán déli 12 óra.** Ajánlatokat zárt borítékban, 5%-nyi bántépénzzel ellátva, az állami tanítónőképző igazgatóságához nyújtják be a pályázók, hol a pályázati feltételek megtekinthetők. A pályázatok f. évi október 30-ikán d. u. 3 órakor bontatnak fel, amikor a pályázók megjelenését kérem.

Fűszer, liszt és mosóanyagokból minta melléklendő.

Eperjes, 1913. október 9-ikén.

Dúzs Mária,
igazgató.

Kereset minden helységben, saját otthonában. Könnyű harisnyakötési munka. — Prospektus ingyen.
Karl Wolf, Wien, VII., Mariahilferstrasse 82.

ÉRTESÍTÉS. Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy sikerült a Felsőmagyarországon legjobb hírnévnek örvendő **WEISZ TERÉZ** miskolczi **gőzmosó-, vegytisztító- s kelmefestőgyár** képviselőjét elnyernem, miáltal azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a tisztítás és festés terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem, szép munka, jutányos árak, gyors és pontos kiszolgálás által; miért is bátorodom b. megbízásait kérni. **Virágüzletemet** is a n. é. közönség figyelmébe ajánlom, nagybecsű pártfogását kéri **JAHODA ANTÓNIA** kiváló tisztelettel Eperjes, Főutca 22.

4997—1913. tkvi sz.

Árverési hirdetmény.

A f. évi június hó 29-ikén kiosztott 3887—1913. tkvi szám alatti árverési hirdetmény hatályon kívül helyeztetik s alábbi hirdetmény adatik ki.

A m. kir. kincstárnak, az eperjesi m. kir. pénzügyigazgatóság képviselőjében, végrehajtható Varga István, illetve ennek örökösei kk. Varga István, János és Mária és Varga István, Salamon István és neje Varga Karolin palocsai és Varga József palocsai lakosok, végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 489 kor. 45 fill. tőke-, ennek 1909. július 15-iktől járó 5%-os kamatai, 24 kor. 50 fill. eddigi, 23 kor. 30 fill. jelenlegi és a még felmerülő költségek kielégítése végett végrehajtást szenvedetteknek a palocsai

1. 125. sz. tkjvben A. I., 1. sor., 79/a. hr., B. 4—5. sorszám alatt fölvetett egész majorsági zsellérségére 300 koronában;

2. 126. sz. tkjvben A. I., 1. sor., 71/a. hr. számú, B. 3—6. sorsz. a. fölvetett egész zsellérségére 300 kor. ban;

3. 127. sz. tkjvben A. I., 1. sor., 71/b. hr. sz., B. 16—10. sorsz. alatt fölvetett egész majorsági zsellérségére 300 koronában;

4. 128. számú tkjvben A. I. 1—2. sor., 509/13. és 521/12. hr. sz., B. 1., 3—5. sorszám alatt fölvetett egész majorsági zsellérségére 148 koronában, mint becs- és kikiáltási árban elrendeltetik azon megjegyzéssel, hogy ezen összes ingatlan 1092 kor. váltásőtőke terheli és hogy a kiskorúak jutalékára bekebelezett özvegyi jog figyelembe vétetni nem fog, és az, valamint a megállapított feltételek ezennel közhírré tétetnek.

Az árverés 1913. évi október hó 20-ik napjának d. u. 3 1/2 órájkor fog megtartatni Palocsa községében a következő, úgy a tkvi hivatalban, mint az illető község elöljáróságánál kifüggesztendő és megtekinthető feltételek mellett.

Kir. tkvi hatóság Kísszebenben, 1913. évi augusztus hó 30-ik napján.

Patočka s. k.,
kir. jbró.

A kiadmány hitelül: Hegedűs Győző, kir. tkvezető.

Köztudomású, hogy a Pály Testvérek-féle „Medicinal Cognac“ a legjobb, mert üdít, gyógyít, erősít!

5142/1—1913. kig. szám.

Hirdetmény.

Értesítem a közönséget, hogy **Szendrovics Sámuel** eperjesi lakos a **Vásártér 15. számú** saját házában

fatelepet

szándékozik létesíteni.

Felhívom mindazokat, akiknek a telep engedélyezése ellen kifogásuk van, hogy kifogásaikat 1913. évi október 27-ikéig a tanácsnak írásban, vagy 1913. évi október hó 28-ikán délután 3 órakor Eperjes szab. kir. város tanácstermében az engedélyezési tárgyalás vezetőjének annál is inkább jelentsék be, mert különben a telep — hacsak azt köztékintettek nem akadályozzák — engedélyeztetni fog.

Eperjes szab. kir. város tanácsának 1913. évi október hó 6-ikán tartott üléséből.

Hoffmann József s. k., Krayzell Aladár s. k.,
főjegyző-h. polgármester.

FONTOS ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítjük a nb. közönséget, hogy illatszert- és háztartási üzletünket — **a folytonosan emelkedő forgalom akadálytalan lebonyolítása céljából** — kénytelenek voltunk tetemesen **megnagyobbítva áthelyezni:**

Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 7. sz. alá, ahol ezentúl mindenemű szakmánkba vágó igényeket továbbra is a legkifogástalanabbul elégítünk ki.

FIGYELEM!

Tekintve, hogy reményünket igen tisztelt vevőközönségünk becses pártfogásával minden tekintetben valóra váltotta, amit mi viszont méltóképen honorálni akarunk, elhatároztuk, hogy ezentúl minden hónapban egy

ingyen bevásárlási napot rendezünk.

Mint hogy ezen **ingyen nap** feltételeit itt részletezni helyszűke miatt nem lehet, kegyeskedjék erre vonatkozó részletes körlevelünket kérni, melyet a most megjelent 24- oldalas illatszert- és háztartási értesítőnkkel együtt kívánatra bárhová **ingyen s bérmentve megküldünk.** — Címünk:

Parfumerie „HEZ“ illatszertár és háztartási cikkek szaküzlete
Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 7.

5636—1913. tkvi sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Prokopovitsch Béla kisszebeni ügyvéd által képviselt Szemanszky szül. Visznyovszky Anna héthársi lakos, végrehajtható a Szmracsányi József kisszebeni ügyvéd, ügygondnok által képviselt Miko szül. Volosin Anna, Emans szül. Volosin Júlia, Fedák Mihályné szül. Volosin Mária és Volosin András amerikai lakosok, valamint a Mikó István t. gyám által képviselt kk. Volosin Margit héthársi lakos, végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 259 kor. tőke, ennek 1908. évi július hó 5-ik napjától járó 7%-os kamata, 181 kor. 38 fill. eddigi, 25 kor. 60 fill. jelenlegi és a még felmerülő költségek, valamint az árveréshez ezennel csatlakozottak kimondott s dr. Prokopovitsch Béla kisszebeni ügyvéd által képviselt Stronczer Jánosné 300 kor. tőke-, ennek 1908. szeptember 1-jétől járó 8%-os kamata és 126 korona 56 fillér költségkövetelése; a dr. Prokopovitsch Béla által képviselt Reistetter András héthársi lakos 256 kor. tőke-, ennek 1912. szeptember havától járó 7%-os kamata és 169 kor. 46 fill. költségkövetelése; a dr. Prokopovitsch Béla által képviselt Varholy József héthársi lakos 130 kor. tőke-, ennek 1910. január 3-iktől járó 5%-os kamata és 73 kor. 20 fill. költségkövetelése; a dr. Prokopovitsch Béla által képviselt Visznyovszki István héthársi lakosnak 60 kor. tőke-, ennek 1912. január 1-jétől járó 5%-os kamata és 47 kor. 80 fill. költségkövetelése; a dr. Prokopovitsch Béla által képviselt Repej Istvánné 40 kor. tőke-, ennek 1912. január 3-iktől járó 5%-os kamata és 20 kor. 44 fill. költségkövetelése, valamint a dr. Prokopovitsch Béla által képviselt öz. Volosin Jánosné héthársi lakos 63 kor. 16 fill. tőke-, ennek 1913. január 9-iktől járó 5%-os kamata és 48 kor. költségkövetelése kielégítése végett végrehajtást szenvedetteknek a héthársi 721. sz. tkjvben B. 8. sorsz. alatt foglalt, kk. Volosin Margit nevében álló ingatlanra 384 kor. és a héthársi 721. sz. tkjvben B. 3—7. sorsz. alatt foglalt ingatlanokra 320 kor. becs- és kikiáltási árban elrendeltetik és az, valamint a megállapított feltételek ezennel közhírré tétetnek. Az árverés az öz. Volosin Jánosné szül. Ruzsinszki Júlia javára bekebelezett haszonélvezeti jogot csak az esetben hagyja érintetlenül, ha a fenti követelések kielégítésére szükséges vételár elértetik.

Az árverés 1913. évi december hó 11-ik napjának délelőtti 9 órájkor fog megtartatni Héthárs községében a következő, úgy a tkvi hivatalban, mint az illető községébenél kifüggesztendő és megtekinthető feltételek mellett.

Kir. jbróság tkvi hatósága Kísszebenben, 1913. évi szeptember hó 30-ik napján.

Patočka s. k.,
kir. jbró.

A kiadmány hitelül: Hegedűs Győző, kir. tkvezető.

Kerestetik egy szobából és konyhából álló — száraz, egészséges lakás.
Ajánlatok a kiadóba „Lakás“ jeligére küldendők.

Eladó ház.
Eperjesen, Fürdő-utca 4. számú,
4 szoba, konyha, pince, zárt folyosó s mellékhelyiségekből álló **új ház** minden elfogadható árban készpénzfizetés mellett **eladó.**
Tudakozódni lehet Egerben, **Szabó Mihály** megyei irodaigazgatónál.

RED STAR LINE
YÖRÖS-CSILLAG VONAL
Antwerpen—Amerika.
Rendes és közvetlen postahajójáratok Antwerpen—New-York és Antwerpen—Boston között.
A társaság hajóaja:
Samland Kroonland Vaderland
Gothland Zeeland Marguette
Mesaba Finland Manomette
Lapland
A hajók New-York felé minden szombaton és Bostonba minden második csütörtökön indulnak. — Bővebb felvilágosítást nyújt:
RED STAR LINE
Telefon: József 10—37. magyarországi képviselője
BUDAPEST, VIII., Köztemető-út 12. a.

Sür
Ha illatszert, kézápolási, házdenfélé, a köz a legjobbakat beszerezni, megjelent illat in
«HEZ»
Budapest

Compagnie
franc
rendes k
HAVR
■ **KA**
Basel (S
Iroda: Bu
Tele

Tél
Érvényes 19
Orló—

Orló	i.
Lubotény	—
Pusztamező	—
Krivány	—
Héthárs	102
Roskovány	103
Vörösalma	103
Pécsújfalu	103
Kísszeben	103
Orkuta	103
Osztópaták	110
Nagysáros	111
Eperjes vár.	112
EPERJES É 113	—
A Héthársról és 34 p.-kor érkező von	
éjje	
szv.	
EPERJES i. 120	—
Kende	—
Lemes	123
Abos	123
Abos	124
Terebő	—
H.-Sz. István	—
H.-Tihany	—
Kassa	10
Kassa	11
Miskolcz	23
Miskolcz	30
Budapest	30
Az Abosról d. u. 25 p.-kor érkező vo	

Budapest

Budapest i. 10	—
Miskolcz	13
Miskolcz	14
Kassa	32
Kassa	34
H.-Tihany	—
H.-Sz. István	—
Terebő	—
Abos	40
Abos	40
Lemes	41
Kende	—
EPERJES	43
re	
szv.	
EPERJES i. 43	—
Eperjes város	43
Nagysáros	50
Osztópaták	51
Orkuta	52
Kísszeben	53
Pécsújfalu	53
Vörösalma	54
Roskovány	54
Héthárs	54
Héthárs	—
Krivány	—
Pusztamező	—
Lubotény	—
Orló	—

Sürgős figyelmeztetés!

Ha illatszer, pipereszappan, kozmetikai, arc- és kézipolási, háztartási, hajpolási és általában mindenféle, a kozmetikába vágó cikkeit a legjobból a legjobbakat olcsóbban a legolcsóbbnál akarja beszerezni, úgy kérje a harmadik kiadásban most megjelent Illatszer és Háztartási Ertesítőnk, melyet ingyen és bérmentve küld:

«HEZ» illatszer- és háztartási cikkek szakszervelete nagyban és kicsinyben Budapest, VIII., Köfaragó-utca 7. sz.

Compagnie Generale Transatlantique francia hajóvonal rendszeres közvetlen gyorshajójáratok

HAVRE-NEW-YORK

és KANADÁBAN

Basel (Svájc) és Párison át. Iroda: Budapest, VII., Baross-tér 15.

Telefon: József 14-97.

Téli menetrend.

Érvényes 1913. október 1-jétől.

Orló-Eperjes-Budapest:

Table with columns: este, reg., d. e., d. u., este. Rows for Orló, Lubotény, Pusztamező, Krivány, Héthárs, Roskovány, Vörösalma, Pécsújfalu, Kiszszében, Oskuta, Osztopatak, Nagysáros, Eperjes vár., EPERJES É.

Table with columns: reg., d. e., d. u., este, éjjel. Rows for EPERJES i., Kende, Lemes, Abos, Abos, Terebő, H.-Sz.-István, H.-Tihany, Kassa, Kassa, Miskolcz, Miskolcz, Budapest.

Budapest-Eperjes-Orló:

Table with columns: este, reg., d. e., d. u., este. Rows for Budapest, Miskolcz, Miskolcz, Kassa, Kassa, H.-Tihany, H.-Sz.-István, Terebő, Abos, Abos, Lemes, Kende, EPERJES É., EPERJES i., Eperjes város, Nagysáros, Osztopatak, Oskuta, Kiszszében, Pécsújfalu, Vörösalma, Roskovány, Héthárs, Héthárs, Krivány, Pusztamező, Lubotény, Orló.

Szepesség felé indul a vonat:

Table with columns: EPERJES i., Abos, Abos, Margitfalva, Gölniczbánya, Szamolnokhuta, Szepesolaszi, Szepesváralja, Igló, Löcse, P.-Felka, P.-Felka, Csorba, L.-Sz.-Miklós, Rózsahegy, Ruttka, Zsolna, Pozsony, Wien, Zsolna, Teschen, Oderberg.

Szepesség felől érkezik a vonat:

Table with columns: Oderberg, Teschen, Zsolna, Wien, Zsolna, Ruttka, Rózsahegy, L.-Sz.-Miklós, Csorba, P.-Felka, P.-Felka, Igló, Löcse, Szepesolaszi, Szepesváralja, Margitfalva, Szamolnokhuta, Gölniczbánya, Abos, Abos, EPERJES É.

Eperjes-Bártfa:

Table with columns: Eperjes, Sebeskellemes, Alsósebes m. h., Kapi, Fulyán m. h., Töltszék m. h., Deméte, Magyarasszlavicza, Oszkó m. h., Hertnek, Kolossó, Bártfa.

Bártfa-Eperjes:

Table with columns: Bártfa, Kolossó, Hertnek, Oszkó m. h., Magyarasszlavicza, Deméte, Töltszék m. h., Fulyán m. h., Kapi, Alsósebes m. h., Sebeskellemes, Eperjes.

5354/1913. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Schvarcz Vilmos kisszebeni ügyvéd által képviselt Krochmal János nagysárosi lakos végrehajthatónak Kovaly Imre kisszebeni lakos végrehajthatást szenvedett elleni végrehajthatási ügyében a végrehajthatási árverés 12 kor. tőke, 50 kor. 90 fillér eddigi, 15 kor. jelenlegi és a még felmerülő költségek, valamint a csatlakozottak kimondott s dr. Windt Arthur kisszebeni ügyvéd által képviselt ifj. Mathia András 65 kor. tőke, ennek 1912. évi április hó 24-ikétől járó 5% kamata és 27 kor. költségkövetelése, továbbá dr. Klein Samu kisszebeni lakos 200 kor. váltótőke, ennek 1912. május 22-ikétől járó 6% kamata és 21 kor. 05 fillér költség, továbbá dr. Prokopovitsch Béla kisszebeni ügyvéd 115 kor. tőke, 1912. szeptember 30-ikétől járó 5% kamata és 66 kor. 50 fillér költségkövetelése kielégítése végett végrehajthatást szenvedettnek a kisszebeni 2038 tkvi B. 1. sorsz. alatti ingatlanára 600 kor. becs- és kikiáltási árban elrendeltetik és az, valamint a megállapított feltételek ezennel közhírré tételnek.

Az árverés 1913. évi november hó 28-ik napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a tkvi hatóságánál a következő, úgy a tkvi hivatalban, mint az illető község előjáróságánál kifüggesztendő és megtekinthető feltételek mellett.

Kisszeben, 1913. szeptember 17.

Patocskas k., kir. jbró.

A kiadmány hitelül: Hegedűs Győző, kir. tkvezető.

794. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott magy. kir. főbányahivatal kezelete alatt álló söföző- és bányauzem 1914. évi termény- és anyagszükséglet-szállításának biztosítása céljából árlejtés hirdettetik.

I. csoport.

Gabonaneműek:

Table with columns: 200 q búzara hl.-ként 75 kg. súllyal, 400 » rozsrá » 71 » » 170 » zabrá » 43 » »

II. csoport.

Takarmányneműek:

Table with columns: 240 q ló-szénára, 48 » zsup-szalmára, 30 » alom-szalmára.

III. csoport.

Olajneműek és kenő-anyagok:

Table with columns: 150 q Schodniczai szűrött nyers kőolaj (Diesel-motor-üzemhez), fajsúly . . . . . 0.850-0.860 vizkozitás 20°-nál . . . . . 1.3 benzín-tartalom . . . . . 20.25 parafin 0-

Table with columns: 600 kg. kétszer finomított, füstnélkül égő repceolajra, 800 kg. dynamogép-olajra (gyorsjárású dynamogépek részére), 1400 kg. Coo jegyű eredeti Nobel-féle hengerolajra.

IV. csoport.

Fűrész-árúk:

Table with columns: 1000 db 4 m. h., 30 cm. sz., 3 cm. v. fenyő-deszkára, 1000 db 4 m. h., 5 cm. sz., 3 cm. v. fenyő-lécre, 15 m³ 4 m. h., 20-30 cm sz., 10 cm. v. tölgyfa-padlóra.

V. csoport.

Építési anyagok:

Table with columns: 100 prisma (à 2 m³) törött trachyt-kavicsra, 60 m³ finom szemcsés homokra.

Ezen termények és anyagok a szükséghez képest 1914. évi január, április, július és október hó elején, a kavics kivételével, mely 1914. június hó végéig a sóvári m. kir. főbányahivatali szertárba szállítandó lesz, a zárt irásbeli, magyar nyelven szerkesztett és 1 koronás bélyeggel ellátott, csoportonként külön-külön tett ajánlatok, melyekben az ajánlott egységárak számok- és betűkkel pontosan kiírandók és ajánlat-összegnek megfelelő, valamely állampénztárnál előzőleg letett 5% bánatpénzről szóló hivatalos nyugtáinak csatolása mellett f. é. október 22-ikén d. e. 10 óráig alulírott m. kir. főbányahivatalnál benyújtandók.

Ajánlattevő köteles ajánlatában a szállítandó cikkek származási, illetve gyártási telepét is megjelölni és kijelenteni, hogy a szállítási feltételeket, melyek az alulírott m. kir. főbányahivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők, ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Végül az alulírott m. kir. főbányahivatal fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon válassza és a szállítást a legmegbízhatóbb ajánlattevőnek odaítélhesse.

Sóvárt, 1913. szeptember 24.

M. kir. főbányahivatal.

Teljesen újonnan épült

== ház ==

szabadkézből azonnal eladó.

Tartalmaz 3 lakást a hozzátartozó mellék-helyiségekkel (3-szobást, 2- és 2-szobást). Tudakozódní lehet Eperjesen, Szél-u. 12. sz. a.

Legfinomabb,

elszakíthatatlan, francia „Mimi“ férfi gummi-
óvszer 1 tucat 2 korona 50 fillér, 2 tucat 4 korona
50 fillér, 3 tucat 6 korona. a pénz előzetes bekül-
dése mellett. Portó 30 fill. Utánvétellel portó 74 fill.
„HEZ“, Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 7. sz.
Diszkrét szétküldés.

Fő-utca 11. szám alatt
kis üzlethelyiség
kiadó.

Bővebbet Gömri Károly kereskedőnél,
Eperjesen.

HORVÁTH LAJOS VÍVÓTERME

KASSA, FŐUTCA 90. SZ.

Lovagias ügyek elintézésére az ország
:: egyik legkényelmesebb vívóterme. ::
Sürgőnycim: Horváth vívómester, Kassa.

■ Nincs többé piszkos kéz! ■

RENOFIN

eredeti svéd tisztítószer piszkos kezeknek.

Óriási doboz 50 fill., eredeti doboz 30 fillér.

Eperjesen Kún Sándor fűszerkereskedésében.
:: kapható: Staub Jakab kereskedésében.
Tauth Viktor vaskereskedésében.

lehet beszerezni
kilógástalan minőségű
Gyümölcsfaalanyokat
Gyümölcs és Sétányfákat
Sima gyökerekes és oltott
SZÖLÖVESSZÖKET.
Árjegyzéket ingyen küldenek
FISCHER és Tsai
faiskolák és szőlőoltványtelepek
Tulajdonosok: ifj. AMBROSI M. és Fischer L. örökössei.

UNIVERSAL TABLETTA

(fejfájás ellen).

Készíti: **GYARMATI EMIL** városi gyógy-
szertára **BAJA.**

Hatásában felülmúlja az aspirin-tablettákat, minthogy egyúttal enyhe has-
hajtó a salicyl-készítmények gyógyértékével. Nem befolyásolja a szív működését.
■ Felülmúlja a külföldi hasonló készítményeket. ■

Kiváló szer meghűlési betegségek, influenza, nátha, zsába, csúzos és hurutos
betegségek ellen. Azonnal fájdalomcsillapító fej-, fog- és fül-fájásnál, kitünően bevált
ischias, rheuma és szaggatásoknál.

Olcsóbb az eddigi külföldi készítményeknél, egy 20 tablettát tartalmazó üvegeső csak 1 K.
■ Kapható az ország minden gyógyszerárában. ■

○○○○○○○○○○ **Meghívó.** ○○○○○○○○○○
Az «Uránia» Városi Mozdoképszínház Részvénytársaság
részvényesei ezennel tisztelettel meghívatnak : : a folyó évi
október hó 14-ikén délután 3 órakor
:: :: Eperjesen, a városi tanácsteremben tartandó :: ::
alakuló-közgyűlésre.
A tanácskozás tárgyai: 1. A részvénytőkének kellő aláírás és befizetés
által történt biztosításáról való meggyőződés. ■ 2. Az alapszabályok meg-
állapítása és az alapítási tervezetben foglaltaknak jóváhagyása. ■ 3. Határozat-
hozatal a részvénytársaság megalakulása tekintetében. ■ 4. Az igazgatóság
és felügyelő-bizottság megválasztása. ■ 5. Határozathozatal az alapítóknak a
keresk. törv. 152. §-ában megállapított felelősség alól való felmentése tárgyában.
Eperjes, 1913. szeptember 25. **Az alapítók.**

Ne fogadjon el más lámpát, mint
„TUNGSRAM“
fölrású
valódi drótlámpát.
Hazai gyártmány!
Óvakodjunk utánzatoktól!

**KOLLARIT-
BŐRLEMEZ** KAUCUK-KOMPOZI-
TÍÓVAL BEVONT
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ
KOLLARIT-
BŐRLEMEZ
kaucuk-kompozícióval bevont ruganyos, vihar-
biztos és időtálló szagtalan fedéllemez. :::
A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.
VÉGTELENÜL TARTÓS!
■ Régi zsindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. ■
■ Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell. ■
□ Eperjesen kapható: □
Lavotha Ödön Utóda
vaskereskedésében.

Johann Maria Farina

Gegenüber dem Rudolfsplatz
csakis ez kölnivíz, kölnivíz-pouder és kölnivíz-szappan.
a valódi

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

kölnivíz-szappant, kölnivíz-poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, **de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivíz-poudert és kölnivíz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII, Szigetvári-u. 16.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség.

Menyasszonyi kelengyék
a legfinomabb minőségben
= előnyös árak mellett =
a legegyszerűbb és legdíszesebb kivitelben

Mandl Henrik

árúházában, Eperjes, Fő-utca 25.
(Berger-kávéházzal szemben), telefonsz. 170.

□□□ szerezhető be. □□□

Ugyanott csodás olcsó árban
kézzel hímzett női fehérneműk
is kaphatók.

≡ Boldog órái ≡

csakis annak lehetnek, aki hozat magának egy műkedvelő-hangszert
WÄGNER „hangszerkirály”-tól, Budapest, József-körút 15. (Telefon.)

Varázsfuvola ajándékkal 4 korona.
Csodaréztrombita erős rézből 6 K.
Szájharmonika dobkiséréssel 3 K.
Facimbalom 15 hanggal 4 korona.
Tündérharangok állványon 8 K.
Varázshegedű (ujdonság!) 6 kor.

Javítási szak-
műhelyek! ::

Fényképes
árjegyzék
ingyen!

A milánói, párisi és londoni kiállításon az első díjjal kitüntetve!
Óvás. Ügyeljen a Wagner névre és a 15-ös házszámra!

Horgony-Syrup- Sarsaparillae
compos.
Vértisztítószer. Üvege: kor. 3.60 és 7.50.

Horgony-Liniment. Capsici
compos.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hüléseknél, rheumánál,
kiszívnyónál stb.
Üvege: kor. —.80, 1.40, 2.—.

Horgony-kénes-kenőcs
rendkívül idegesillapító száraz és nedves
kiütéseknek stb.
Tégelye: kor. 1.—.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy közvet-
lenül beszerezhető
**Dr. Richter „Az arany oroszlanhoz” címzett gyógy-
szertárából, Prága I, Elisabethstrasse 5.**

úri, női- és gyermek-cipők

legolcsóbban

a Hungária Cipőgyár r.-t. fiókjában
(ezelőtt Moskovits Farkas és Társa r.-t.)
Főutca 84. • Nagy választék! • Egységes árak! • Főutca 84.

**Első eperjesi ruha-vegyiműtisztító-
és -javító-intézet**

Kossuth Lajos-utca 8. sz., a Fekete sas-szálló átellenében,
az udvar közepén.

Ruhák műtisztítása!

Van szerencsém a helyben és vidéken lakó úri közönségnek
becses tudomására adni, hogy Kossuth Lajos utca 8. szám alatti
műtisztító- és ruhajavító-intézetemben legszebben, legjobban, leg-
olcsóbban, gyorsan és pontosan lehet ruhákat tisztíttatni, javíttatni és vasaltatni: úri öltö-
nyöket, női ruhákat, gyermekruhákat, őszi és téli kabátokat, egyiszóval mindent, ami csak
posztó, szövet és kelme, mindenféle színben. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri,

kiváló tisztelettel **Sikorszky-féle ruhaműtisztító-intézet,**
Eperjes, Kossuth Lajos-utca 8. sz., az udvar közepén.

Kérem az intézetet nem összetéveszteni, mert ruhaműtisztító- és javító-intézet csak
a Sikorszky-féle a legkitünőbb és patent.

Olcsó árak, szép tisztítás és javítás.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Allein echter Balsam
aus der Schutzensel Apotheke des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn

Utólérhetetlen gyógyhatású tüdő- és mellbetegségeknek, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat
okozó köhögést. Torokgyulladás, rekedtséget és gégegyulladásokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó
hatású gyomorgörcs és kólika ellen. Gyógyhatású aranyér- és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket,
étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kétségtelen bevált fogfájáscsillapító, odvas fogak-, szájbizsma-, valamint
az összes száj- és fogbetegségek, büfögés ellen, megszünteti a száj- vagy gyomortól eredő bűzt. Jó ha-
tású pántlikagiliszirtánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyet, orvánt, láztól eredő hólyagot, kelest,
szemölcsöt, égési sebeket, fagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Min-
den háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Írjunk: **Thierry A. Órangyal-gyógytárának Pregrada, Rohitsch mellett.**
12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg 5.60 korona.

□□ Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény! □□

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz a megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban
feleltesség tesz. Használatos gyermekágyas nőknél, tejmegindítás, emiomegkemé-
nyedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszűz, fekélyek,
ütés, szúrás, lövés, vágás vagy zúzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású
szer. Idegen testek eltávolítására, mint: üveg, szálla, por, serét, tüske stb., ki-
nővések, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, séreg, rothadás, körömgilysés, hólyag, égési sebek,
hosszú betegségeknek előforduló főfekvésnél, vérkeleseknek, fülfolyásnál, valamint kipállás esetén csecsemőknek
stb. stb. kitűnő hatású.

2 tégely ára 3.60 kor., a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapestben kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszerárában. Nagyban: **Thalmayer és Seitz,**
Kochmeister Utóda, Radanovits Testvérek drogeriáiban Budapestben kapható. — Ahol nincs lerakat, ott rendeljünk közvetlenül:

THIERRY A. Orangyal-gyógyszertárából, PREGRADA, Rohitsch mellett.